

Този текст служи само за информационни цели и няма правно действие. Институциите на Съюза не носят отговорност за неговото съдържание. Автентичните версии на съответните актове, включително техните преамбюли, са версиите, публикувани в Официален вестник на Европейския съюз и налични в EUR-Lex. Тези официални текстове са пряко достъпни чрез връзките, публикувани в настоящия документ

► **V**

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 702/2014 НА КОМИСИЯТА

от 25 юни 2014 година

относно деклариране на някои категории помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1857/2006 на Комисията

(ОВ L 193, 1.7.2014 г., стр. 1)

Изменен със:

Официален вестник

		№	страница	дата
► <u>M1</u>	Регламент (ЕС) 2017/1084 на Комисията от 14 юни 2017 година	L 156	1	20.6.2017 г.
► <u>M2</u>	Регламент (ЕС) 2019/289 на Комисията от 19 февруари 2019 година	L 48	1	20.2.2019 г.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 702/2014 НА КОМИСИЯТА

от 25 юни 2014 година

относно деклариране на някои категории помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1857/2006 на Комисията

СЪДЪРЖАНИЕ

ГЛАВА I	ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ
ГЛАВА II	ПРОЦЕДУРНИ ИЗИСКВАНИЯ
ГЛАВА III	КАТЕГОРИИ ПОМОЩИ
Раздел 1	Помощ в полза на МСП, извършващи дейност в първичното селскостопанско производство, преработката на селскостопански продукти и търговията със селскостопански продукти
Раздел 2	Помощ за инвестиции в полза на опазването на културното и природното наследство, разположено в земеделски стопанства
Раздел 3	Помощ за отстраняване и компенсиране на щетите, причинени от природни бедствия в селскостопанския сектор
Раздел 4	Помощ за научноизследователска и развойна дейност в секторите на селското и горското стопанство
Раздел 5	Помощ в полза на горското стопанство
Раздел 6	Помощ в полза на МСП в селските райони, съфинансирана от ЕЗФРСР или предоставяна като допълнително национално финансиране към такива съфинансирани мерки
ГЛАВА IV	ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Обхват

1. Настоящият регламент се прилага за следните категории помощи:

- a) помощ в полза на микро-, малки и средни предприятия (МСП):
 - i) извършващи дейност в селскостопанския сектор, по-специално първично селскостопанско производство, преработка на селскостопански продукти и търговия със селскостопански продукти, с изключение на членове 14, 15, 16, 18 и 23 и членове 25—28, които се прилагат само за МСП, извършващи дейност в първичното селскостопанско производство;
 - ii) за дейностите, които попадат извън обхвата на член 42 от Договора, доколкото такава помощ се предоставя в съответствие с Регламент (ЕС) № 1305/2013 и е съфинансирана

▼B

от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) или се предоставя като допълнително национално финансиране за такива съфинансирани мерки;

- б) помощ за инвестиции за опазването на културното и природното наследство, разположено в земеделските стопанства;
- в) помощ в полза на отстраняване и компенсиране на щетите, причинени от природни бедствия в селскостопанския сектор;
- г) помощ за научноизследователска и развойна дейност в секторите на селското и горското стопанство;
- д) помощ в полза на горския сектор.

2. Когато държавите членки сметнат за подходящо, те могат да решат да предоставят помощта, посочена в параграф 1, букви а), г) и д), съгласно условията и в съответствие с Регламент (ЕС) № 651/2014.

3. Настоящият регламент не се прилага за помощ в полза на:

- а) сектора на горското стопанство, която не е съфинансирана от ЕЗФРСР или не се предоставя като допълнително национално финансиране за такава съфинансирана мярка, с изключение на членове 38, 39 и 43;
- б) МСП за дейности, които попадат извън обхвата на член 42 от Договора, която не е съфинансирана от ЕЗФРСР или не се предоставя като допълнително национално финансиране за такава съфинансирана мярка.

4. Настоящият регламент не се прилага за:

- а) схемите за помощи, предвидени в членове 17, 32 и 33, член 34, параграф 5, букви а)—в), както и членове 35, 40, 41 и 44 от настоящия регламент, ако средният годишен бюджет за държавната помощ надхвърля 150 млн. евро, от шест месеца след влизането им в сила. Комисията може да реши настоящият регламент да продължи да се прилага за по-дълъг период от време за всяка такава схема за помощ, след като разгледа съответния план за оценка, който държавата членка ѝ представя в срок от 20 работни дни от влизането в сила на схемата;
- б) всички изменения на схемите, посочени в параграф 4, буква а) от настоящия член, с изключение на измененията, които не могат да повлияят на съвместимостта на схемата за помощ по смисъла на настоящия регламент или които не могат съществено да повлияят на съдържанието на одобрения план за оценка;
- в) помощта за дейности, свързана с износ за трети държави или държави членки, по-конкретно помощ, която е пряко свързана с изнасяните количества, със създаването и функционирането на дистрибуторска мрежа или с други текущи разходи по износната дейност;
- г) помощта, обвързана с условие за преференциално използване на местни продукти за сметка на вносни такива.

▼B

5. С изключение на член 30 настоящият регламент не се прилага за:

▼M2

- a) схеми за помощ, които не изключват изрично плащането на индивидуална помощ в полза на предприятие, срещу което съществува неизпълнено разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Комисията, с което дадена помощ, предоставена от същата държава членка, се обявява за неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар;
- b) помощ *ad hoc* за предприятие, посочено в буква а).

▼B

6. Настоящият регламент не се прилага за помощи за предприятия в затруднено положение, с изключение на:

- a) помощ за отстраняване и компенсиране на щетите, причинени от природни бедствия, в съответствие с член 30, помощ за ликвидиране на болести по животните в съответствие с член 26, параграф 8, както и помощ за отстраняване и унищожаване на мъртви животни в съответствие с член 27, параграф 1, букви в), г) и д);
- b) помощ за следните събития, при условие че предприятието е станало предприятие в затруднено положение поради загубите или щетите, причинени от въпросното събитие:
 - i) помощ за компенсиране на загуби, причинени от неблагоприятно климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие в съответствие с член 25;
 - ii) помощ за разходите за ликвидиране на вредители по растенията и за отстраняване и компенсиране на щетите, причинени от болести по животните и вредители по растенията, в съответствие с член 26, параграфи 8 и 9;
 - iii) помощ за възстановяване на щети по горите от пожари, природни бедствия, неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природни бедствия, други неблагоприятни климатични събития, вредители по растенията, катастрофични събития и събития, свързани с изменението на климата, в съответствие с член 34, параграф 5, буква г).

7. Настоящият регламент не се прилага за помощи, които — поради своето естество, поради придружаващите ги условия или поради метода на тяхното финансиране — водят до неотделимо нарушение на законодателството на Съюза, по-специално:

- a) помощи, чието предоставяне е свързано със задължението седалището на бенефициера или основното му място на установяване да се намира в съответната държава членка;
- b) помощи, чието предоставяне е свързано със задължението бенефициерът да използва местно произведени стоки или услуги;
- в) помощи, които ограничават възможността бенефициерите да се възползват от резултатите от научноизследователска и развойна дейност и иновации в други държави членки.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- (1) „помощ“ означава всяка мярка, която отговаря на всички критерии, посочени в член 107, параграф 1 от Договора;
- (2) „МСП“ или „микро-, малки и средни предприятия“ означава предприятия, които отговарят на критериите, определени в приложение I;
- (3) „селскостопански сектор“ означава всички предприятия, извършващи дейност в първичното селскостопанско производство, преработка и търговия със селскостопански продукти;
- (4) „селскостопански продукт“ означава продуктите, изброени в приложение I към Договора, с изключение на продуктите от риболов и аквакултури, изброени в приложение I към Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾;
- (5) „първично селскостопанско производство“ означава производството на растителните и животинските продукти, изброени в приложение I към Договора, без да се извършват никакви по-нататъшни операции, с които се променя естеството на тези продукти;
- (6) „преработка на селскостопански продукти“ означава всяко обработване на селскостопански продукт, в резултат на което се получава продукт, който също е селскостопански продукт, с изключение на дейностите, извършвани в стопанството, нужни за приготвяне на животински или растителен продукт за първа продажба;
- (7) „търговия със селскостопански продукти“ означава притежаването или излагането с цел продажба, предлагането за продажба, доставка или всеки друг начин за пускане на пазара, с изключение на първата продажба от първичен производител на прекупвачи или преработвачи, както и всяка дейност по подготвяне на продукта за тази първа продажба; продажбата от първичен производител на крайни потребители се счита за търговия със селскостопански продукти, ако се осъществява в самостоятелни помещения, предвидени за тази цел;
- (8) „земеделско стопанство“ означава единица, състояща се от земя, помещения и съоръжения, използвани за първично селскостопанско производство;
- (9) „природни бедствия“ означава земетресения, лавини, свлачища и наводнения, смерчове, урагани, вулканични изригвания и горски пожари, възникнали по естествен път;
- (10) „схема за помощ“ означава всеки акт, на основата на който и без да се изискват допълнителни мерки за прилагане, може да се предостави индивидуална помощ на предприятията, определени в този акт по общ и абстрактен начин, и всеки акт, на основата на който на едно или няколко предприятия може да се предостави помощ, която не е свързана с конкретен проект, за неопределен период от време и в неопределен размер;

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата организация на пазарите на продукти от риболов и аквакултури, за изменение на регламенти (ЕО) № 1184/2006 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 104/2000 на Съвета (ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 1).

▼B

- (11) „план за оценка“ означава документ, който съдържа следните минимални елементи: целите на схемата за помощ, която е предмет на оценяване, въпросите за оценяване, показателите за резултати, предвидената методика за оценяване, изискванията, свързани със събирането на данни, предложения график за оценяване (включително датата на предаване на окончателния доклад за оценка), описанието на независимия орган, който извършва оценката, или критериите, които ще бъдат използвани за неговото избиране, и вариантите за осигуряване на публичността на оценката;
- (12) „индивидуална помощ“ означава:
- а) помощ ad hoc; и
 - б) предоставяне на помощи на индивидуални бенефициери въз основа на схема за помощ;
- (13) „помощ ad hoc“ означава помощ, която не е предоставена въз основа на схема за помощ;
- (14) „предприятие в затруднено положение“ означава предприятие, по отношение на което е налице поне едно от следните обстоятелства:
- а) в случай на дружество с ограничена отговорност (различни от МСП, което съществува от по-малко от три години), когато записаният му акционерен капитал е намалял с повече от половината поради натрупани загуби. Такъв е случаят, когато приспадането на натрупаните загуби от резервите (и всички други елементи, които по принцип се считат за част от собствения капитал на дружеството) води до отрицателен кумулативен резултат, който надхвърля половината от записания акционерен капитал. За целите на настоящата разпоредба „дружество с ограничена отговорност“ се отнася по-специално до видовете дружества, упоменати в приложение I към Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, а „акционерен капитал“ включва, ако е уместно, всякакви премии от емисии;
 - б) в случай на дружество (различно от МСП, което съществува от по-малко от три години), при което поне някои съдружници носят неограничена отговорност за задълженията на дружеството, когато капиталът, посочен в баланса на дружеството, е намалял с повече от половината поради натрупани загуби. За целите на настоящата разпоредба под понятието „дружество, при което поне някои съдружници носят неограничена отговорност за задълженията на дружеството“, се разбира по-специално типовете дружества, посочени в приложение II към Директива 2013/34/ЕС;
 - в) когато предприятието е в процедура по колективна несъстоятелност или отговаря на критериите на своето вътрешно право, за да бъде обект на процедура по колективна несъстоятелност по искане на неговите кредитори;

⁽¹⁾ Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ L 182, 29.6.2013 г., стр. 19).

▼B

- г) когато предприятието е получило помощ за оздравяване и все още не е възстановило заема или не е прекратило гаранцията, или е получило помощ за реструктуриране и все още е обект на план за реструктуриране;
- д) когато предприятието не е МСП и през последните две години:
- i) съотношението задължения/собствен капитал на предприятието е било по-голямо от 7,5 и
 - ii) съотношението за лихвено покритие на предприятието, изчислено на основата на EBITDA, е било под 1,0;
- (15) „мъртви животни“ означава животни, които са умъртвени чрез евтаназия със или без установена диагноза, или са умрели, включително мъртвородени и неродени животни, в земеделско стопанство или в помещение, или при транспорт, но които не са заклани за консумация от човека;
- (16) „неблагоприятно климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие“ означава неблагоприятни метеорологични условия като слана, бури и градушка, залежаване, силен или проливен дъжд или тежка суша, които унищожават повече от 30 % от средната продукция, изчислена на базата на:
- а) предходния тригодишен период; или
 - б) средното количество за три години, базирано на предходния петгодишен период, като от него се изключат най-високата и най-ниската стойност;
- (17) „неблагоприятни климатични условия“ означава неблагоприятни метеорологични условия, които не отговарят на условията, предвидени в член 2, параграф 16 от настоящия регламент;
- (18) „вредители по растенията“ означава вредители съгласно определението в член 2, параграф 1, буква д) от Директива 2000/29/ЕО на Съвета ⁽¹⁾;
- (19) „катастрофично събитие“ означава непредвидено събитие, свързано с живата или неживата природа, което е предизвикано от човешка дейност, води до съществени нарушения на горските структури и евентуално причинява сериозни икономически щети на горския сектор;
- (20) „брутен еквивалент на безвъзмездна помощ“ означава размерът на помощта, ако тя е била предоставена на бенефициера под формата на безвъзмездни средства, преди приспадането на данъци или други такси;
- (21) „материални активи“ означава активи, състоящи се от земя, сгради, съоръжения, машини и оборудване;
- (22) „нематериални активи“ означава активи, които нямат физически или финансов израз, като патенти, лицензи, ноу-хау или друга интелектуална собственост;
- (23) „агро-лесовъдни системи“ означава системи за използване на земята, при които се отглеждат дървесни видове, в съчетание със земеделие на една и съща площ;

⁽¹⁾ Директива 2000/29/ЕО на Съвета от 8 май 2000 г. относно защитните мерки срещу въвеждането в Общността на вредители по растенията или растителните продукти и срещу тяхното разпространение в Общността (ОВ L 169, 10.7.2000 г., стр. 1).

▼B

- (24) „възстановяем аванс“ означава заем за проект, който се изплаща на една или повече вноски, като условията за погасяване зависят от изхода на проекта;
- (25) „начало на работата по проекта или дейността“ означава началото на свързаните с инвестицията дейности или строителни работи, или първият правнообвързващ ангажимент за поръчка на оборудване или услуги, или всеки друг ангажимент, който прави проекта или дейността необратими, в зависимост от това кое от двете събития настъпва по-рано; купуването на земя и подготвителните дейности като получаването на разрешения и провеждането на проучвания за осъществимост не се считат за начало на работата или дейността;
- (26) „големи предприятия“ означава предприятия, които не отговарят критериите, определени в приложение I;
- (27) „последваща фискална схема“ означава схема под формата на данъчни предимства, която представлява изменена версия на вече съществуваща фискална схема под формата на данъчно предимство и която я заменя;
- (28) „интензитет на помощ“ означава брутният размер на помощта, изразен като процент от допустимите разходи преди приспадането на данъци или други такси;
- (29) „дата на предоставяне на помощта“ означава датата, на която на бенефициера е предоставено законовото право за получаване на помощта съгласно приложимото национално законодателство;
- (30) „стандарт на Съюза“ означава задължителен стандарт, който е посочен в правото на Съюза и определя стандарта, който отделните предприятия трябва да постигнат, по-специално по отношение на околната среда, хигиената и хуманното отношение към животните; независимо от това определените на равнището на Съюза стандарти или цели, които са задължителни за държавите членки, но не и за индивидуални предприятия, не се считат за стандарти на Съюза;
- (31) „програма за развитие на селските райони“ означава програмата за развитие на селските райони, предвидена в член 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1305/2013;
- (32) „инвестиции в непроизводствени дейности“ означава инвестиции, които не водят до съществено увеличение на стойността или рентабилността на земеделското стопанство;
- (33) „инвестиции за привеждане в съответствие със стандарт на Съюза“ означава инвестиции, целящи привеждането в съответствие със стандарт на Съюза след изтичането на преходния период, предвиден в законодателството на Съюза;
- (34) „млад земеделски стопанин“ означава лице на възраст не повече от 40 години към датата на подаване на заявлението за помощ, което притежава съответни професионални умения и знания и за пръв път се установява в земеделско стопанство като ръководител;
- (35) „най-отдалечени региони“ означава регионите, посочени в член 349, първа алинея от Договора;

▼ B

- (36) „малки острови в Егейско море“ означава малките острови, посочени в член 1, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 229/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾;
- (37) „по-слабо развити региони“ означава региони, в които брутният вътрешен продукт (БВП) на глава от населението е по-малък от 75 % от средния БВП на ЕС—27;
- (38) „ЕС—25“ са 25-те държави — членки на Съюза, които са били негови държави членки през май 2005 г.;
- (39) „ЕС—27“ са 27-те държави — членки на Съюза, които са били негови държави членки през януари 2007 г.;
- (40) „капитално строителство“ означава работа, предприета лично от земеделския стопанин или от негови работници, с която се създава актив;
- (41) „биогориво от хранителни култури“ означава биогориво, произведено от зърнени култури и други култури, богати на скорбяла, захар и маслодайни култури, съгласно определението в Предложението на Комисията за Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 98/70/ЕО относно качеството на бензиновите и дизеловите горива и за изменение на Директива 2009/28/ЕО за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници ⁽²⁾;
- (42) „активен земеделски стопанин“ означава активен земеделски стопанин по смисъла на член 9 от Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾;
- (43) „група производители и организация на производители“ означава група или организация, създадена за целите на:
- а) адаптиране към пазарните изисквания на продукцията и производството на производителите, които са членове на такива групи производители или организации на производители; или
 - б) съвместно пускане на стоки на пазара, включително подготовка за продажба, централизиране на продажбите и доставка до купувачите на едро; или
 - в) установяване на общи правила за информацията относно продукцията, в частност относно прибирането на реколтата и наличностите; или
 - г) други дейности, които могат да се извършват от групи производители или организации на производители, като изграждане на умения и организация за стопанска и търговска дейност и улесняване на иновационните процеси;

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 229/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 13 март 2013 г. за определяне на специфични мерки в областта на селското стопанство по отношение на малките острови в Егейско море и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1405/2006 на Съвета (ОВ L 78, 20.3.2013 г., стр. 41).

⁽²⁾ COM(2012) 595, 17.10.2012 г.

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на правила за директни плащания за земеделски стопани по схеми за подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕО) № 637/2008 на Съвета и Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 608).

▼B

- (44) „постоянни разходи, произтичащи от участие в схема за качество“ означава разходите, възникнали от присъединяването към подпомагана схема за качество, и годишната вноска за участие в такава схема за качество, включително, когато е необходимо, разходите за проверки, които се изискват за удостоверяване спазването на спецификациите на схемата за качество;
- (45) „консултация“ означава пълна консултация, предоставена в рамките на един и същ договор;
- (46) „член на земеделско домакинство“ означава физическо или юридическо лице или група физически или юридически лица, независимо от статута на групата и нейните членове по силата на националното законодателство, с изключение на селскостопанските работници;
- (47) „разходи за изпитвания за трансмисивна спонгиформна енцефалопатия (ТСЕ) и спонгиформна енцефалопатия по говедата (СЕГ)“ означава всички разходи, включително за комплекти за изпитвания и за събиране, транспортиране, изпитване, съхраняване и унищожаване на проби, необходими за пробовземане и лабораторни изпитвания в съответствие с глава В от приложение X към Регламент (ЕО) № 999/2001 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾;
- (48) „родословна книга“ означава всяка книга, регистър, досие или носител на данни:
- а) който се поддържа от организация или сдружение на животновъди, официално признати от държавата членка, в която са били учредени, и
 - б) в която се вписват или регистрират чистопородните разплодни животни от определена порода, като се посочват и техните прародители;
- (49) „защитено животно“ означава всяко животно, което е защитено от законодателството на Съюза или от националното законодателство;
- (50) „организация за научни изследвания и разпространение на знания“ означава субект (например университети или научно-изследователски институти, агенции за технологичен трансфер, иновационни посредници, ориентирани към изследователска дейност физически или виртуални организации за сътрудничество), независимо от неговия правен статут (дали е учреден съгласно публичното или частното право) или начин на финансиране, чиято основна цел е да извършва независими фундаментални научни изследвания, индустриални научни изследвания или експериментално развитие или да разпространява в широк мащаб резултатите от тези дейности посредством преподаване, публикации или трансфер на знания. Когато такъв субект упражнява и стопански дейности, финансирането, разходите и приходите от тези стопански дейности трябва да се отчитат отделно. Предприятията, които в качеството си например на акционери или съдружници могат да упражняват влияние върху такъв субект, не могат да се ползват с преференциален достъп до неговия научноизследователски капацитет или до постигнатите от него резултати;
- (51) „делка между несвързани лица“ означава, че условията на трансакцията между договарящите се страни не се различават от условията, които биха били договорени между независими

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 999/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 г. относно определяне на правила за превенция, контрол и ликвидиране на някои трансмисивни спонгиформни енцефалопатии (ОВ L 147, 31.5.2001 г., стр. 1).

▼B

предприятия, и които не съдържат елемент на противоречие. Всяка трансакция, която е резултат от открита, прозрачна и безусловна процедура, се разглежда като съответстваща на принципа на сделката между несвързани лица;

- (52) „бързорастящи дървета“ означава гора с кратка ротация, където минималното време преди отсичане е не по-малко от 8 години, а максималното — не повече от 20 години;
- (53) „дървета за засаждане на дървесни видове с кратък цикъл на ротация“ означава дървесни видове с код по КН 06 02 9041, определени от държавите членки, които се състоят от дървесни многогодишни култури, чиито корени или дънери остават в почвата след прибиране на реколтата, като през следващия сезон се появяват нови издънки, а максималният цикъл на реколтиране се определя от държавите членки;
- (54) „разходи по трансакции“ означава допълнителни разходи, свързани с изпълнението на ангажимент, които обаче не произтичат непосредствено от изпълнението му или които не са включени в директно компенсирани разходи или пропуснати доходи; и които могат да бъдат изчислени въз основа на стандартни разходи;
- (55) „друг управител на земя“ означава предприятие, което управлява земи, различно от предприятие, извършващо дейност в селскостопанския сектор;
- (56) „преработка на селскостопански в неселскостопански продукти“ означава всяко обработване на селскостопански продукти, в резултат на което се получава продукт, който не е обхванат от приложение I към Договора;
- (57) „а региони“ означава регионите, определени в одобрена карта на регионалните помощи за периода от 1 юли 2014 г. до 31 декември 2020 г. в изпълнение на разпоредбите на член 107, параграф 3, буква а) от Договора;
- (58) „в региони“ означава регионите, определени в одобрена карта на регионалните помощи за периода от 1 юли 2014 г. до 31 декември 2020 г. в изпълнение на разпоредбите на член 107, параграф 3, буква в) от Договора;
- (59) „слабонаселени региони“ са регионите, приети като такива от Комисията в индивидуалните решения относно карти на регионалните помощи за периода от 1 юли 2014 до 31 декември 2020 г.;
- (60) „регион на ниво NUTS 3“ означава регион, определен на ниво 3 от общата класификация на териториалните единици за статистически цели в съответствие с Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾;
- (61) „в региони, които не са предварително определени“ означава региони, които дадена държава членка определя по своя преценка като региони от тип „в“, ако докаже, че те отговарят на определени социално-икономически критерии и че са определени в одобрена карта на регионалните помощи за периода от 1 юли 2014 г. до 31 декември 2020 г. в изпълнение на разпоредбите на член 107, параграф 3, буква в) от Договора;

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) (ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1).

▼B

- (62) „бивши „а“ региони“ означава регионите, определени за „а“ региони в одобрена карта на регионалните помощи за периода от 1 януари 2011 г. до 30 юни 2014 г.
- (63) „храни“ означава храни, които не са селскостопански продукти и които са изброени в приложение I към Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.

*Член 3***Условия за освобождаване**

Схемите за помощ, индивидуалните помощи, отпуснати по схеми за помощ, и помощите ad hoc са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграфи 2 или 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, при условие че отговарят на всички условия, определени в глава I от настоящия регламент, както и на специфичните условия за съответната категория помощи, посочени в глава III от настоящия регламент.

*Член 4***Прагове за уведомяване**

1. Настоящият регламент не се прилага по отношение на индивидуалните помощи, чийто брутен еквивалент на безвъзмездна помощ надхвърля следните прагове:
- а) помощ за инвестиции в материални активи или нематериални активи в земеделски стопанства във връзка с първичното селскостопанско производство съгласно член 14: 500 000 EUR на предприятие за инвестиционен проект;
 - б) помощ за инвестиции, свързани с преместването на селскостопанска сграда, водещо до модернизиране на съоръжения или до увеличаване на производствения капацитет, посочена в член 16, параграф 4: 500 000 EUR на предприятие за инвестиционен проект;
 - в) помощ за инвестиции във връзка с преработката на селскостопански продукти и търговията със селскостопански продукти, посочена в член 17: 7,5 млн. евро на предприятие за инвестиционен проект;
 - г) помощ за инвестиции в полза на опазването на културното и природното наследство, разположено в земеделското стопанство, посочена в член 29: 500 000 EUR на предприятие за инвестиционен проект;
 - д) помощ за научноизследователска и развойна дейност в селскостопанския и горския сектор, посочена в член 31: 7,5 млн. евро на проект;
 - е) помощ за залесяване и създаване на гористи местности, посочена в член 32: 7,5 млн. евро на проект за залесяване или създаване на гористи местности;
 - ж) помощ за агро-лесовъдни системи, посочена в член 33: 7,5 млн. евро на проект за създаване на агро-лесовъдна система;

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни (ОВ L 343, 14.12.2012, стр. 1).

▼B

- з) помощ за инвестиции за подобряване на устойчивостта и екологичната стойност на горските екосистеми, посочена в член 35: 7,5 млн. евро на инвестиционен проект;
 - и) помощ за инвестиции в инфраструктура, свързана с развитието, модернизирането или адаптирането на сектора на горското стопанство, посочена в член 40: 7,5 млн. евро на инвестиционен проект;
 - й) помощ за инвестиции в лесовъдни технологии и в преработката, мобилизирането и търговията с горски продукти, посочена в член 41: 7,5 млн. евро на инвестиционен проект;
 - к) помощ за инвестиции, свързани с преработката на селскостопански в неселскостопански продукти или с производството на памук, посочена в член 44: 7,5 млн. евро на инвестиционен проект.
2. Определените в параграф 1 прагове не бива да се заобикалят чрез изкуствено разделяне на схемите или проектите за помощ.

*Член 5***Прозрачност на помощта**

1. Настоящият регламент се прилага само към помощите, независимо от вида им, за които е възможно предварително и точно да бъде изчислен еквивалентът безвъзмездни средства, без да е необходим анализ на риска („прозрачни помощи“).
2. За прозрачни се приемат следните категории помощи:
- а) помощи, представляващи безвъзмездни средства и лихвени субсидии;
 - б) помощи, представляващи заеми, когато брутният еквивалент на безвъзмездна помощ е изчислен въз основа на референтния лихвен процент, действащ към момента на предоставяне на безвъзмездните средства;
 - в) помощ под формата на гаранции:
 - i) когато брутният еквивалент на безвъзмездна помощ е изчислен въз основа на годишните минимални премии, посочени в известие на Комисията; или
 - ii) когато преди помощта да бъде въведена в действие, методиката за изчисляване на брутният еквивалент на безвъзмездна помощ на гаранцията е одобрена въз основа на Известието на Комисията относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора за ЕО по отношение на държавните помощи под формата на гаранции или въз основа на последващо известие, след като Комисията е получила уведомление за нея в съответствие с регламент, приет от Комисията в областта на държавните помощи, приложим към въпросния момент, и в одобрената методика изрично се обръща внимание на вида на гаранцията и на трансакцията, за която е издадена, в контекста на прилагането на настоящия регламент;
 - г) помощи под формата на данъчни предимства, когато в мярката е предвиден таван, с който се гарантира, че приложимият праг няма да бъде надхвърлен;

▼B

- д) помощи под формата на възстановяеми аванси, ако общият номинален размер на възстановяемия аванс не надхвърля приложимите прагове по настоящия регламент или ако след като Комисията е била уведомена за методиката за изчисляване на брутния еквивалент на безвъзмездна помощ на възстановимия аванс, тя е одобрила тази методика преди изпълнението на мярката.
3. За целите на настоящия регламент следните категории помощи не се считат за прозрачна помощ:
- а) помощ под формата на вливане на капитал;
- б) помощи, включени в мерки за рисковото финансиране.

*Член 6***Стимулиращ ефект**

1. Настоящият регламент се прилага само по отношение на помощите, които имат стимулиращ ефект.
2. Приема се, че дадена помощ има стимулиращ ефект, ако получателят е подал писмено заявление за нея до съответната държава членка, преди работата по проекта или дейността да е започнала. Заявлението за помощ съдържа поне следната информация:
- а) наименованието и размера на предприятието;
- б) описание на проекта или дейността, включително съответната начална и крайна дата;
- в) местонахождението на проекта или дейността;
- г) списък с допустимите разходи;
- д) вида (безвъзмездна помощ, заем, гаранция, възстановяем аванс или друг вид) и размера на публичното финансиране, необходимо за проекта/дейността.
3. Счита се, че помощите ad hoc за големи предприятия имат стимулиращ ефект, когато преди нейното предоставяне държавата членка не само е гарантирала изпълнението на условието по параграф 2, но също така се е уверила, че чрез подготвената от бенефициера документация се установява, че с помощта ще се постигне една или повече от следните цели:
- а) съществено увеличаване на обхвата на проекта или дейността в резултат на помощта;
- б) съществено увеличаване на общата сума, изразходвана от бенефициера за проекта или дейността в резултат на помощта;
- в) съществено увеличаване на скоростта на изпълнение на съответния проект или дейност;
- г) в случай на инвестиционна помощ ad hoc: че без помощта проектът или дейността не биха били осъществени в съответния селски район по този начин или не биха били достатъчно рентабилни за бенефициера в съответния селски райони.

▼B

4. Чрез дерогация от параграфи 2 и 3 се счита, че мерки под формата на данъчни предимства имат стимулиращ ефект, ако са изпълнени следните условия:

- а) мярката предвижда право на помощ в съответствие с обективни критерии и без свобода на преценка от страна на държавата членка, и
- б) мярката е приета и е била в сила преди започване на работата по подпомаганя проект или подпомаганата дейност, освен в случай на последващи фискални схеми, когато дейността вече е била обхваната от предходни схеми под формата на данъчни предимства.

5. Чрез дерогация от параграфи 2, 3 и 4 се приема, че за следните категории помощи не се изисква стимулиращ ефект или се допуска, че те притежават такъв:

- а) схеми за помощ за комасация на земята, когато са изпълнени условията, определени в член 15 или член 43 и когато:
 - i) схемата за помощ предвижда право на помощ в съответствие с обективни критерии и без свобода на преценка от страна на държавата членка; и
 - ii) схемата за помощ е приета и е в сила преди бенефициерът да е направил допустими разходи съгласно член 15 или член 43;
- б) помощ за мерки за насърчаване под формата на публикации, насочени към повишаване на осведомеността на широката общественост относно селскостопанските продукти, когато са изпълнени условията, определени в член 24, параграф 2, буква б);
- в) помощ за компенсиране на загубите, причинени от неблагоприятно климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, когато са изпълнени условията, определени в член 25;
- г) помощ за компенсиране на разходите за ликвидиране на болести по животните и вредители по растенията и на загубите, причинени от тези болести по животните или вредители по растенията, когато са изпълнени условията, определени в член 26, параграфи 9 и 10;
- д) помощ за покриване на разходите за отстраняване и унищожаване на мъртви животни, когато са изпълнени условията, определени в член 27, параграф 1, букви в), г) и д);
- е) помощ за инвестиции в полза на опазването на културното и природното наследство, разположено в земеделски стопанства в съответствие с член 29;
- ж) помощ за отстраняване и компенсиране на щетите, причинени от природни бедствия, когато са изпълнени условията, определени в член 30;
- з) помощ за научноизследователска и развойна дейност в селскостопанския и горския сектор, когато са изпълнени условията, определени в член 31;
- и) помощ за възстановяване на щети по горите от пожари, природни бедствия, неблагоприятни климатични условия, вредители по растенията, болести по животните, катастрофични събития и събития, свързани с изменението на климата, в съответствие с член 34, параграф 5, буква г), когато са изпълнени условията, определени в член 34;

▼M2

- й) помощ за участието на активни земеделски стопани в схемите за качество на памук и храни, когато са изпълнени условията, определени в член 48.

Член 7

Интензитет на помощта и допустими разходи

1. За целите на изчисляването на интензитета на помощта и допустимите разходи всички данни се използват преди приспадането на данъци и други такси. Допустимите разходи се подкрепят с документни доказателства, които са ясни, конкретни и актуални. ► **M1** Размерите на допустимите разходи могат да бъдат изчислени в съответствие с опростените варианти за разходите, предвидени в Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, при условие че операцията е поне частично финансирана от ЕЗФРСР и категорията разходи е допустима съгласно съответната разпоредба за освобождаване. ◀
2. Данъкът върху добавената стойност (ДДС) не е допустим за подпомагане, освен в случаите, когато не подлежи на възстановяване съгласно националното законодателство в областта на ДДС.
3. В случаите, в които помощта се предоставя под форма, различна от безвъзмездна помощ, размерът на помощта е brutният еквивалент на безвъзмездна помощ.
4. Помощта, платима на няколко вноски, се сконтира до нейната стойност към датата на предоставянето на помощта. Допустимите разходи се сконтират до тяхната стойност към датата на предоставянето на помощта. Лихвеният процент, който се използва за сконтиране, следва да е сконтовият процент, приложим към датата на предоставяне на помощта.
5. Когато помощите се предоставят чрез данъчни предимства, сконтирането на отделните траншове помощ се извършва въз основа на сконтовите проценти, приложими към отделните дати, на които влиза в сила данъчното предимство.
6. Когато помощта е предоставена под формата на възстановяеми аванси, които — при отсъствието на общоприета методика за изчисляване на техния брутен еквивалент на безвъзмездна помощ — са изразени като процент от допустимите разходи и мярката предвижда, че при успешен резултат от проекта, определен въз основа на разумна и предпазлива хипотеза, авансовите плащания се възстановяват с лихвен процент, равен поне на сконтовия процент, приложим към датата на предоставяне на помощта, максималните интензитети на помощта, посочени в глава III, могат да бъдат увеличени с 10 процентни пункта.

Член 8

Натрупване

1. Когато се определя дали са спазени предвидените в член 4 прагове за уведомяване и определените в глава III максимални интензитети на помощта и максимални размери на помощта, се взема предвид общият размер на държавната помощ за подпомаганата дейност или проект или предприятие.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

▼B

2. Когато финансиране от Съюза, управлявано централно от институциите, агенциите, съвместни предприятия или други органи на Съюза, което не е пряко или косвено под контрола на държавата членка, е съчетано с държавна помощ, само тази държавна помощ се взема предвид с цел да се установи дали са спазени праговете за уведомяване и максималните интензитети и таваните на помощта, при условие че общият размер на публично финансиране, предоставено във връзка със същите допустими разходи, не надхвърля най-благоприятните проценти на финансиране, установени в приложимите правила на законодателството на Съюза.

3. Помощ с установими допустими разходи, освободена по силата на настоящия регламент от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, може да се натрупва със:

- а) всякаква друга държавна помощ, доколкото тези мерки се отнасят до различни установими допустими разходи;
- б) всякаква друга държавна помощ във връзка със същите допустими разходи, които частично или напълно се припокриват, само ако това натрупване не води до надвишаване на най-високия интензитет на помощта или размер на помощта, приложими за тази помощ по силата на настоящия регламент.

4. Помощта без установими допустими разходи, освободена съгласно членове 18 и 45 от настоящия регламент, може да се натрупва с всяка друга държавна помощ с установими допустими разходи.

Помощта без установими допустими разходи може да се натрупва с друга държавна помощ без установими допустими разходи до най-високия общ праг за финансиране, определен в конкретните обстоятелства за всеки отделен случай с този или друг регламент или решение за групово освобождаване, приети от Комисията.

5. Държавна помощ, освободена по силата на раздели 1, 2 и 3 на глава III от настоящия регламент, не може да се натрупва с плащанията, упоменати в член 81, параграф 2 и член 82 от Регламент (ЕС) № 1305/2013, по отношение на същите допустими разходи, ако такова натрупване би довело до интензитет на помощта или размер на помощта, надвишаващи предвидените в настоящия регламент.

6. Държавната помощ, която е освободена по силата на настоящия регламент, не може да се натрупва с помощ *de minimis* за едни и същи допустими разходи, ако в резултат на това натрупване интензитетът на помощта или размерът на помощта превишава стойностите, определени в глава III.

7. Помощта за инвестиции, целящи възстановяване на селскостопански производствен потенциал съгласно член 14, параграф 3, буква д), не може да се натрупва с помощта за обезщетение за материални щети по членове 25, 26 и 30 от настоящия регламент.

8. Помощта за започване на дейност от групи производители и организации на производители в селскостопанския сектор, посочена в член 19 от настоящия регламент, не може да се натрупва с помощта за учредяване на групи производители и организации на производители в селскостопанския сектор, посочена в член 27 от Регламент (ЕС) № 1305/2013.

Помощта за започване на дейност за млади земеделски стопани и помощ за започване на дейност за развитието на малки земеделски стопанства, посочена в член 18 от настоящия регламент, не може да се натрупва с помощта за започване на стопанска дейност за млади земеделски стопани или за развитието на малки земеделски стопанства, посочена в член 19, параграф 1, буква а), подточки i) и iii) от Регламент (ЕС) № 1305/2013, ако такова натрупване би довело до размер на помощта, надвишаващ предвидения в настоящия регламент.

Член 9

Публикуване и информация

1. Най-късно 10 работни дни преди влизането в сила на схема за помощ, освободена по силата на настоящия регламент от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, или преди предоставянето на помощ *ad hoc*, освободена по силата на настоящия регламент, държавите членки предават на Комисията — чрез уебприложението за уведомяване на Комисията в съответствие с член 3 от Регламент (ЕО) № 794/2004 — обобщена информация за тази помощ в стандартизиран формат, определен в приложение II към настоящия регламент.

До 10 работни дни след получаване на обобщената информация Комисията изпраща на държавата членка разписка за получаване с идентификационен номер на помощта.

2. Съответната държава членка осигурява публикуването на подробен уебсайт за държавна помощ, на национално или регионално равнище, на следното:

- а) обобщената информация, посочена в параграф 1, или връзка към нея;
- б) пълния текст на всяка посочена в параграф 1 помощ, включително измененията в нея, или връзка, осигуряваща достъп до пълния текст;
- в) информацията, посочена в приложение III към настоящия регламент, за всяка отпусната индивидуална помощ, надхвърляща:
 - i) 60 000 EUR за бенефициери, извършващи дейност в първичното селскостопанско производство;
 - ii) 500 000 EUR за бенефициери, извършващи дейност в отраслите на преработката на селскостопански продукти, търговията със селскостопански продукти, горското стопанство или дейностите извън обхвата на член 42 от Договора.

3. При схемите за помощ под формата на данъчни предимства тези условия се считат за изпълнени, ако държавите членки публикуват необходимата информация за размера на индивидуалните помощи в следните диапазони (в милиони евро):

- а) 0,06—0,5 само за първичното селскостопанско производство;
- б) 0,5—1;
- в) 1—2;

▼B

- г) 2—5;
- д) 5—10;
- е) 10—30; и
- ж) 30 и повече.

4. Информацията, посочена в параграф 2, буква в) по-горе, се организира и е достъпна по стандартизиран начин, описан в приложение III, и дава възможност за ефективно търсене и изтегляне. Посочената в параграф 2 информация се публикува в срок от шест месеца, считано от датата, на която бе предоставена помощта, или — за помощ под формата на данъчно предимство — в рамките на една година от датата, на която трябва да се представи данъчната декларация, и е на разположение за период от най-малко 10 години, считано от датата на предоставянето на помощта.

5. Пълният текст на схемата за помощ или помощта *ad hoc*, посочени в параграф 1, включва по-специално изрично позоваване на настоящия регламент чрез цитиране на неговото заглавие и данни за публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз и позоваване на специфичните разпоредби на глава III, засегнати от посочения акт, или, където е приложимо, позоваване на националното законодателство, което гарантира спазването на съответните разпоредби на настоящия регламент. Текстът се придружава от разпоредбите за прилагането му и от внесените в него изменения.

6. Комисията публикува на своя уебсайт:

- а) обобщената информация, посочена в параграф 1;
- б) връзките към посочените в параграф 2 уебсайтове за държавна помощ на всички държави членки.

7. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да изпълнят разпоредбите на параграфи 2, 3 и 4 най-късно до две години от датата на влизане в сила на настоящия регламент.

*Член 10***Избягване на двойно публикуване**

Ако отпуснатата индивидуална помощ попада в обхвата на Регламент (ЕС) № 1305/2013 и е съфинансирана от ЕЗФРСР или се предоставя като допълнително национално финансиране за такива съфинансирани мерки, държавата членка може да реши да не я публикува на уебсайта за държавна помощ, посочен в член 9, параграф 2 от настоящия регламент, при условие че отпуснатата индивидуална помощ вече е била публикувана в съответствие с членове 111, 112 и 113 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾. В този случай на уебсайта за държавна помощ, посочен в член 9, параграф 2 от настоящия регламент, държавата членка прави препратка към уебсайта, посочен в член 111 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 12390/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 549).

ГЛАВА II ПРОЦЕДУРНИ ИЗИСКВАНИЯ

Член 11

Отмяна на ползването на груповото освобождаване

Когато държавата членка предоставя помощ, която съгласно настоящия регламент е предполагаемо освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, без да са изпълнени условията в глави I, II и III, след като предостави на съответната държава членка възможността да изложи своите аргументи, Комисията може да приеме решение, съгласно което в съответствие с член 108, параграф 3 от Договора тя трябва да бъде уведомена за всички или за някои бъдещи мерки за помощ, приети от съответната държава членка, които иначе биха изпълнили изискванията на настоящия регламент. Помощите, за които трябва да се изпрати уведомление, могат да бъдат ограничени до определени видове помощ, до помощ, предоставяна в полза на определени бенефициери, или помощ, приета от определени органи на съответната държава членка.

Член 12

Докладване

1. Държавите членки изпращат на Комисията в електронен формат годишен доклад (в съответствие с глава III от Регламент (ЕО) № 794/2004) за прилагането на настоящия регламент за всяка цяла година или всяка част от годината, през която се прилага настоящият регламент.

2. Годишният доклад съдържа също така информацията относно:

- а) болестите по животните или вредителите на растенията, посочени в член 26;
- б) метеорологична информация относно вида, времето, относителната сила и местоположението на климатичните събития, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие, посочени в член 25, или на природните бедствия в селскостопанския сектор, посочени в член 30.

Член 13

Наблюдение

Държавите членки поддържат подробни записи с информация и подкрепяща документация, чрез които може да се установи изпълнението на всички условия, определени в настоящия регламент. Такива записи се съхраняват за период от 10 години от датата на предоставяне на помощта ad hoc или от датата на предоставяне на последната помощ по схема за помощ. Съответната държава членка предоставя на Комисията в срок от 20 работни дни — като в искането може да бъде определен по-дълъг срок — цялата информация и подкрепяща документация, която по преценка на Комисията е необходима, за да се наблюдава прилагането на настоящия регламент.

ГЛАВА III
КАТЕГОРИИ ПОМОЩИ

РАЗДЕЛ I

Помощ в полза на МСП, извършващи дейност в първичното селскостопанско производство, преработката на селскостопански продукти и търговията със селскостопански продукти

Член 14

Помощ за инвестиции в материални активи или нематериални активи в земеделски стопанства, свързани с първичното селскостопанско производство

1. Помощта за инвестиции в материални активи или нематериални активи в земеделски стопанства във връзка с първичното селскостопанско производство е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—14 от настоящия член и в глава I.

2. Инвестицията може да се извършва от един или повече бенефициери или да се отнася за материален или нематериален актив, използван от един или повече бенефициери.

3. С инвестициите се преследва най-малко една от следните цели:

- а) подобряване на общата производителност и устойчивост на земеделското стопанство, по-специално чрез намаляване на производствените разходи или подобряване и пренасочване на производството;
- б) подобряване на природната среда, хигиенните условия или стандартите за хуманно отношение към животните, при условие че въпросната инвестиция надхвърля изискванията на действащите стандарти на Съюза;
- в) създаване и подобряване на инфраструктурата, свързана с развитието, приспособяването и модернизирването на селското стопанство (включително достъп до земеделска земя, комасация и мелиорация на земята), доставката и спестяването на енергия и вода;
- г) изпълнение на целите в областта на агроекологията и климата, включително природозащитния статус на видовете и местообитанията, свързан с биологичното разнообразие, както и увеличаване на привлекателността на зоните по „Натура 2000“ или други системи с висока природна стойност, определени в националните или регионалните програми за развитие на селските райони на държавите членки, доколкото инвестициите са непроизводствени;

д) възстановяване на производствения потенциал, засегнат от природни бедствия, неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природни бедствия, болести по животните и вредители по растенията и предотвратяване на щетите, причинени от горепосочените събития.

4. Инвестицията може да бъде свързана с производството на биогорива или енергия от възобновяеми източници в стопанствата, при условие че това производство не превишава средното годишно потребление на горива или енергия на съответното стопанство.

▼B

Когато инвестицията е извършена за производството на биогорива, производственият капацитет на производствените съоръжения не надвишава еквивалента на средното годишно потребление на транспортно гориво на земеделското стопанство и произвежданото биогориво не се продава на пазара.

Когато инвестициите са в полза на производството на топлинна енергия и електроенергия от възобновяеми източници в земеделски стопанства, производствените съоръжения служат само на собствените нужди от енергия на бенефициера и производственият им капацитет не надвишава еквивалента на комбинираното средногодишно потребление на топлинна енергия и електроенергия от земеделското стопанство, включително от домакинството на земеделското стопанство. Продажбата на електроенергия и подаването ѝ към електроенергийната мрежа е разрешено, при условие че е спазен годишният лимит за лично потребление.

Когато инвестицията е извършена от повече бенефициери с оглед на собствените им потребности от биогорива и енергия, средногодишното потребление трябва да се натрупва до размера, равен на средногодишното потребление на всички бенефициери.

При инвестиции в инфраструктура за енергия от възобновяеми източници, която консумира или произвежда енергия, се изпълняват минималните стандарти за енергийна ефективност, ако такива стандарти съществуват на национално равнище.

Инвестициите в инсталации, чиято основна цел е производството на електроенергия от биомаса, не са допустими за помощ, освен ако не се използва минимален процент на топлинна енергия, който се определя от държавите членки.

Държавите членки установяват прагове за максималното процентно съотношение на зърнени храни или други богати на скорбяла култури, захарни и маслодайни култури, използвани за производството на биоенергия, включително биогорива, за различните видове инсталации. Помощта за инвестиционни проекти в областта на биоенергетиката се ограничава до производството на биоенергия, която отговаря на приложимите критерии за устойчивост, установени в законодателството на Съюза, включително в член 17, параграфи 2—6 на Директива 2009/28/ЕО.

5. Инвестициите трябва да съответстват на законодателството на Съюза и на националното законодателство на съответната държава членка в областта на защитата на околната среда. За инвестиции, които изискват оценка на въздействието върху околната среда съгласно Директива 2011/92/ЕС, по отношение на помощта се прилага изискването тази оценка да е извършена и разрешението за изпълнение на съответния инвестиционен проект да е издадено преди датата на предоставяне на индивидуалната помощ.

6. Помощта обхваща следните допустими разходи:

- а) разходите за изграждането, придобиването (включително на лизинг), или подобренията на недвижимо имущество, като разходите за земя са допустими само в размер, ненадхвърлящ 10 % от общите допустими разходи за съответното действие;
- б) закупуването или покупката на лизинг на машини и оборудване до пазарната стойност на актива;
- в) общите разходи, свързани с разходите, посочени в букви а) и б), като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, такси за консултации относно екологичната и икономическата

▼B

устойчивост, включително проучвания за осъществимост; проучванията за осъществимост остават допустими разходи дори когато въз основа на резултатите от тях не са извършени разходи по букви а) и б);

- г) придобиването или разработването на компютърен софтуер и придобиването на патенти, лицензи, авторски права и търговски марки;
- д) разходите за непроизводствени инвестиции, свързани с целите, посочени в параграф 3, буква г);
- е) в случай на напояване — разходите за инвестиции, които отговарят на следните условия:
 - і) Комисията е била уведомена, както се изисква с член 13 от Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, за план за управление на речен басейн за целия район, за който е предвидена инвестицията, както и за всички други райони, чиято околна среда може да бъде засегната от инвестицията. Мерките, които се въвеждат по плана за управление на речния басейн в съответствие с член 11 от посочената директива и които са от значение за селскостопанския сектор, трябва да са определени в съответната програма от мерки. Трябва да са налице съоръжения, позволяващи да се измерва потреблението на вода на равнището на подпомаганата инвестиция, или такива трябва да бъдат монтирани като част от инвестицията;
 - іі) инвестицията води до съкращаване на предишното потребление на вода с най-малко 25 %;

що се отнася обаче до буква е), за помощ съгласно настоящия член не се допускат инвестициите, които засягат басейни на подпочвени или повърхностни води, чието състояние попада в категория, по-ниска от „добро състояние“ в съответния план за управление на речен басейн, по причини, свързани с количеството на водата, както и инвестициите, които водят до нетно увеличение на поливните площи, оказващи въздействие върху даден басейн на подпочвени или повърхностни води.

Условията в буква е), подточки і) и іі) по-горе не се прилагат за инвестициите в съществуващо съоръжение, които засягат единствено енергийната ефективност, нито за инвестициите за създаване на резервоар и инвестиция за използване на рециклирана вода, които не засягат басейн от подпочвени или повърхностни води;

- ж) в случай на инвестиции, целящи възстановяване на селскостопанския производствен потенциал, засегнат от природни бедствия, неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природни бедствия, болести по животните или вредители по растенията, допустимите разходи могат да включват разходите, направени за възстановяване на селскостопанския производствен потенциал до нивото, на което е бил преди настъпването на посочените събития;

⁽¹⁾ Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1).

▼B

з) в случай на инвестиции, целящи предотвратяване на щетите, причинени от природни бедствия, неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природни бедствия, болести по животните или вредители по растенията, допустимите разходи могат да включват разходите за конкретни превантивни действия.

7. Разходите, различни от посочените в параграф 6, букви а) и б), които са свързани с договори за лизинг (например марж на лизингодателя), разходите за рефинансиране на лихви, административните разходи и разходите за застраховка не се считат за допустими разходи.

Оборотният капитал не се счита за допустим разход.

8. От 1 януари 2017 г. в случай на напояване помощ се плаща само от държавите членки, които гарантират, че в района на речен басейн, в който се извършва инвестицията, различните потребители на вода допринасят за възстановяването от страна на селскостопанския сектор на разходите за водни услуги съгласно член 9, параграф 1, първо тире от Директива 2000/60/ЕО, като при необходимост се вземат предвид социалните, екологичните и икономическите последици от възстановяването, както и географските и климатичните условия на засегнатия регион или региони.

9. Помощ не се предоставя по отношение на следното:

- а) закупуване на права за производство, права на плащане и едногодишни растения;
- б) засаждане на едногодишни растения;
- в) дренажни съоръжения;
- г) инвестиции за привеждане в съответствие със стандартите на Съюза, с изключение на помощта, предоставяна на млади земеделски стопани в рамките на 24 месеца от датата на започване на дейността;
- д) закупуване на животни, с изключение на помощта, предоставяна за инвестиции съгласно параграф 3, буква д).

10. Тъй като помощта не се ограничава до конкретни селскостопански продукти, тя трябва да е достъпна или за всички сектори на първичното селскостопанско производство, или за целия сектор на растениевъдството, или за целия сектор на животновъдството. Въпреки това държавите членки могат да изключат определени продукти поради свръхкапацитет на вътрешния пазар или поради липса на пазари.

11. Помощта, посочена в параграф 1, не се предоставя в нарушение на забрани или ограничения, установени в Регламент (ЕС) № 1308/2013, дори ако тези забрани и ограничения се отнасят само за подпомагането от Съюза, предвидено в посочения регламент.

12. Интензитетът на помощта е ограничен до:

- а) 75 % от размера на допустимите разходи в най-отдалечените региони;

▼B

- б) 75 % от размера на допустимите разходи в малките острови в Егейско море;
- в) 50 % от размера на допустимите разходи в по-слабо развитите региони и във всички региони, чийто БВП на глава от населението за периода от 1 януари 2007 г. до 31 декември 2013 г. е бил под 75 % от средния за ЕС—25 през референтния период, но чийто БВП на глава от населението е над 75 % от средния БВП за ЕС—27;
- г) 40 % от размера на допустимите разходи в други региони.

13. Ставките, предвидени в параграф 12, могат да бъдат увеличени с 20 процентни пункта, ако максималният интензитет на помощта не надхвърля 90 %, за:

- а) млади земеделски стопани или земеделски стопани, които са установени през петте години преди датата на заявлението за помощ;
- б) колективни инвестиции, като например складови съоръжения, които се използват от група земеделски стопани, или съоръжения за подготовка на земеделските продукти преди търговията с тях, и интегрирани проекти, обхващащи няколко мерки, посочени в Регламент (ЕС) № 1305/2013, включително мерки, които са свързани със сливане на организации на производители;
- в) инвестиции в райони с природни и други специфични ограничения;
- г) действия, подпомагани в рамките на Европейското партньорство за иновации (ЕПИ), като например инвестицията за нов обор, позволяваща изпитване на нова практика за подслоняване на животни, която е била разработена от оперативна група, съставена от земеделски стопани, учени и неправителствена организация в областта на хуманното отношение към животните;
- д) инвестиции за подобряване на природната среда, хигиенните условия или стандартите за хуманно отношение към животните, както е посочено в параграф 3, буква б); в този случай увеличената ставка, предвидена в настоящия параграф, се прилага само за допълнителните разходи, които са необходими за постигане на ниво, надхвърлящо действащите стандарти на Съюза, и които не водят до увеличаване на производствения капацитет.

14. По отношение на непроизводствените инвестиции, посочени в параграф 3, буква г), и инвестициите за възстановяване на производствения потенциал, посочени в параграф 3, буква д), максималният интензитет на помощта не превишава 100 %.

За инвестиции, свързани с мерките за предотвратяване на щети, посочени в параграф 3, буква д), максималният интензитет на помощта не превишава 80 %. Той може обаче да бъде увеличен до 100 %, ако инвестицията се извършва колективно от повече от един бенефициер.

Член 15

Помощ за комасация на селскостопанска земя

Помощта за комасация на селскостопанска земя е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако отговаря на условията, определени в глава I, и се предоставя за правните и административните разходи, включително разходите за геодезически услуги, и е ограничена до тях, в размер до 100 % от реално извършените разходи.

Член 16

Помощ за инвестиции, свързани с преместването на селскостопански сгради

1. Помощта за инвестиции, свързани с преместването на селскостопански сгради, е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—5 от настоящия член и в глава I.

2. Преместването на селскостопанската сграда трябва да преследва цел от обществен интерес.

Общественият интерес, с който се обосновава предоставянето на помощ по настоящия член, е определен в относимите разпоредби на съответната държава членка.

3. Когато преместването на селскостопанска сграда се състои от разглобяване, пренасяне и повторно изграждане на съществуващи съоръжения, интензитетът на помощта е ограничен до 100 % от действително извършените разходи за такива дейности.

4. Когато в допълнение към разглобяването, пренасянето и повторното изграждане на съществуващи съоръжения, както е посочено в параграф 3, преместването води до модернизиране на тези съоръжения или до увеличаване на производствения капацитет, се прилагат интензитетите на помощта за инвестициите, определени в член 14, параграфи 11 и 12, по отношение на разходите, свързани с модернизирането на съоръженията или увеличението на производствения капацитет.

За целите на настоящия параграф обикновената замяна на съществуваща сграда или съоръжения с нова съвременна сграда или съоръжения, без фундаментална промяна на производството или на използваната технология, не се счита за свързана с модернизирането.

5. Максималният интензитет на помощта може да достигне до 100 % от допустимите разходи, ако преместването се отнася до дейности в близост до населени места от селски тип, с оглед подобряване на качеството на живот или подобряване на екологичните показатели на населеното място от селски тип.

Член 17

Помощ за инвестиции, свързани с преработката на селскостопански продукти и търговията със селскостопански продукти

1. Помощта за инвестиции в материални активи или нематериални активи във връзка с преработката на селскостопански продукти и търговията със селскостопански продукти е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от

▼B

Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—10 от настоящия член и в глава I.

2. Инвестициите трябва да засягат преработката на селскостопански продукти или търговията със селскостопански продукти.

3. Инвестициите във връзка с производството на биогорива от хранителни култури не са допустими за помощ съгласно настоящия член.

4. Инвестициите трябва да съответстват на законодателството на Съюза и на националното законодателство на съответната държава членка в областта на защитата на околната среда. За инвестиции, които изискват оценка на въздействието върху околната среда съгласно Директива 2011/92/ЕС, по отношение на помощта се прилага изискването, че тази оценка трябва да е извършена и разрешението за изпълнение на съответния инвестиционен проект трябва да е издадено преди датата на предоставяне на индивидуалната помощ.

5. Помощта обхваща следните допустими разходи:

а) изграждането, придобиването (включително на лизинг) или подобренията на недвижимо имущество, като разходите за земя са допустими само в размер, ненадхвърлящ 10 % от общите допустими разходи за съответното действие;

б) закупуването или покупката на лизинг на машини и оборудване до пазарната стойност на актива;

в) общи разходи, свързани с разходите, посочени в букви а) и б), като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, такси за консултации относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за осъществимост; проучванията за осъществимост остават допустими разходи дори когато въз основа на резултатите от тях не са извършени разходи по букви а) и б);

г) придобиването или разработването на компютърен софтуер и придобиването на патенти, лицензи, авторски права, търговски марки.

6. Разходи, различни от посочените в параграф 5, букви а) и б), свързани с договори за лизинг, например марж на лизингодателя, разходи за рефинансиране на лихви, административни разходи и разходи за застраховка, не се считат за допустими разходи.

Оборотният капитал не се счита за допустим разход.

7. Не се предоставя помощ по отношение на инвестиции за привеждане в съответствие с действащи стандарти на Съюза.

8. Не се предоставя помощ в нарушение на забрани или ограничения, установени в Регламент (ЕС) № 1308/2013, дори ако тези забрани и ограничения се отнасят само за подпомагане от Съюза, предвидено в посочения регламент.

▼B

9. Интензитетът на помощта не превишава:
- а) 75 % от размера на допустимите разходи в най-отдалечените региони;
 - б) 75 % от размера на допустимите разходи в малките острови в Егейско море;
 - в) 50 % от размера на допустимите разходи в по-слабо развитите региони и във всички региони, чийто БВП на глава от населението за периода 2007—2013 г. е бил под 75 % от средния за ЕС—25 през референтния период, но чийто БВП на глава от населението е над 75 % от средния БВП за ЕС—27;
 - г) 40 % от размера на допустимите разходи в други региони.
10. Ставките, предвидени в параграф 9, могат да бъдат увеличени с 20 процентни пункта, ако максималният интензитет на помощта не надхвърля 90 %, за:
- а) свързани със сливане на организации на производители; или
 - б) подпомагани в рамките на Европейското партньорство за иновации (ЕПИ).

*Член 18***Помощ за започване на дейност от млади земеделски стопани и за развитието на малки земеделски стопанства**

1. Помощта за започване на дейност от млади земеделски стопани и помощта за започване на дейност за развитието на малки земеделски стопанства е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—7 от настоящия член и в глава I.

2. Помощта се предоставя на млади земеделски стопани съгласно определението в член 2, параграф 34 от настоящия регламент или на малки земеделски стопанства, определени от държавите членки.

Определението за малки земеделски стопанства от страна на държавите членки е определението, включено в съответните програми за развитие на селските райони и одобрено от Комисията.

Държавите членки определят горни и долни прагове за достъп до помощта за започване на дейност за млади земеделски стопани и помощта за развитие на малки земеделски стопанства по отношение на производствения потенциал на земеделското стопанство, измерен в стандартния производствен обем, определен в член 5 от Регламент (ЕО) № 1242/2008 на Комисията⁽¹⁾, или в еквивалент. Долният праг за достъп до помощта за започване на дейност за млади земеделски стопани е по-висок от горния праг за достъп до помощта за развитие на малки земеделски стопанства.

Помощта е ограничена до микро- и малки предприятия.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 1242/2008 на Комисията от 8 декември 2008 г. за установяване на типология на Общността за земеделските стопанства (ОВ L 335, 13.12.2008 г., стр. 3).

▼B

3. Когато помощта се предоставя на млад земеделски стопанин, който създава стопанство под формата на юридическо лице, младият земеделски стопанин упражнява ефективен и дългосрочен контрол над юридическото лице по отношение на решенията, свързани с управлението, ползите и финансовите рискове. Когато в капитала или управлението на юридическото лице участват няколко физически лица, включително лица, които не са млади земеделски стопани, младият земеделски стопанин е в състояние да упражнява такъв ефективен и дългосрочен контрол самостоятелно или съвместно с други лица. Когато юридическо лице е изключително или съвместно контролирано от друго юридическо лице, тези изисквания се прилагат към всяко физическо лице, което упражнява контрол върху посоченото друго юридическо лице.

4. Условие за предоставяне на помощта е представянето на финансово-икономически план на компетентния орган на съответната държава членка, чието изпълнение трябва да започне в срок от девет месеца от датата на приемане на решението за предоставяне на помощта.

Във финансово-икономическия план се съдържа описание най-малко на следното:

а) в случай на помощ за започване на дейност за млади земеделски стопани:

- i) първоначалното състояние на земеделското стопанство;
- ii) етапите и целите за развитие на дейностите на земеделското стопанство;
- iii) сведения за дейностите (включително такива, свързани с екологичната устойчивост и ресурсната ефективност), необходими за развитие на дейностите на земеделското стопанство — например инвестиции, обучение, консултации;

б) в случай на помощ за започване на дейност за развитието на малки земеделски стопанства:

- i) първоначалното състояние на земеделското стопанство;
- ii) сведения за дейностите (включително такива, свързани с екологичната устойчивост и ресурсната ефективност), които биха спомогнали за постигане на икономическа жизнеспособност — например инвестиции, обучение, сътрудничество.

5. За млади земеделски стопани във финансово-икономическия план, посочен в параграф 4, буква а) от настоящия член, се предвижда, че в срок от 18 месеца от датата на започване на дейността бенефициерът трябва да попада в определението за активен земеделски стопанин, предвидено в член 2, параграф 42. Когато обаче бенефициерът не притежава съответните професионални умения и знания, за да попадне в посоченото определение, той има право да получи помощ, при условие че поеме ангажимент да придобие тези професионални умения и знания в срок от 36 месеца от датата на приемане на решението за предоставяне на помощта. Този ангажимент трябва да бъде включен във финансово-икономическия план.

6. Помощта се предоставя или се изплаща най-малко на две вноски или два транша за максимален период от пет години.

За млади земеделски стопани последната вноска или последният транш от помощта зависи от правилното изпълнение на финансово-икономическия план, посочен в параграф 4, буква а).

▼B

7. Размерът на помощта за млади земеделски стопани се основава на социално-икономическото положение на съответната държава членка и е ограничен до 70 000 EUR.

Размерът на помощта за малко земеделско стопанство е ограничен до 15 000 EUR.

*Член 19***Помощ за започване на дейност за групи производители и организации на производители в селскостопанския сектор**

1. Помощта за започване на дейност за групи производители и организации на производители е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—9 от настоящия член и в глава I.

2. Допустими за помощ са единствено групи производители или организации на производители, които са официално признати от компетентния орган на съответната държава членка въз основа на представянето на финансово-икономически план.

3. Предоставянето на помощта е обвързано със задължението на съответната държава членка да провери дали целите на финансово-икономическия план, посочен в параграф 2, са били достигнати в рамките на пет години след официалното признаване на групата производители или организацията на производители.

4. Споразуменията, решенията и съгласуваните практики, сключени в рамките на групата производители или организацията на производители, трябва да отговарят на правилата за конкуренция, които се прилагат по силата на членове 206—210 от Регламент (ЕС) № 1308/2013.

5. Не се предоставя помощ на:

- а) производствени организации, субекти или органи като например дружества или кооперативи, чиято цел е управлението на едно или повече земеделски стопанства и които по тази причина на практика представляват отделни производители;
- б) земеделски сдружения, които изпълняват задачи, като например взаимно подпомагане и услуги по заместване и управление на стопанствата в стопанствата на членовете, без да участват в съвместното адаптиране на предлагането за пазара;
- в) групи производители, организации или сдружения на производители, чиито цели са несъвместими с член 152, параграф 1, буква в) и параграф 3, както и член 156 от Регламент (ЕС) № 1308/2013.

6. Помощта обхваща следните допустими разходи: разходи за наеми на подходящи помещения, придобиване на офис оборудване, включително компютърен хардуер и софтуер, разходи за административен персонал, административни разходи и такси за правни и административни услуги.

При закупуване на помещения допустимите разходи за тази цел се ограничават до разходите за наем по пазарни цени.

▼B

7. Помощта се изплаща под формата на фиксирана сума на годишни вноски през първите пет години от датата, на която групата производители или организацията на производители е била официално призната от компетентния орган въз основа на финансово-икономическия план, посочен в параграф 2.

Държавите членки изплащат последната вноска само след като са проверили правилното изпълнение на посочения финансово-икономически план.

Помощта е прогресивно намаляваща.

8. Интензитетът на помощта е ограничен до 100 % от допустимите разходи.

9. Размерът на помощта е ограничен до 500 000 EUR.

*Член 20***Помощ за участието на производители на селскостопански продукти в схеми за качество**

1. Следните категории помощи за производители на селскостопански продукти са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и са освободени от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него:

- а) помощ за ново участие в схеми за качество, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—6 от настоящия член и в глава I;
- б) помощ за разходите по задължителни мерки за контрол във връзка със схемите за качество, предприети съгласно законодателството на Съюза или националното законодателство от компетентния орган или от негово име, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2, 4, 6, 7 и 8 от настоящия член и в глава I;
- в) помощ за разходите за пазарни проучвания, за разработване на концепция и технически проект за продукта и за изготвяне на заявления за признаване на схеми за качество, когато тя изпълнява условията, определени в параграфи 2, 6, 7 и 8 от настоящия член и в глава I.

2. Помощта, посочена в параграф 1, се предоставя по отношение на следните схеми за качество:

- а) схемите за качество, установени по силата на следните регламенти и разпоредби:
 - i) част II, дял II, глава I, раздел 2 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Съвета по отношение на виното;
 - ii) Регламент (ЕС) № 1151/2012
 - iii) Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета ⁽¹⁾;
 - iv) Регламент (ЕО) № 110/2008 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾;

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетването на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 2092/91 (ОВ L 189, 20.7.2007 г., стр. 1).

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 110/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 г. относно определението, описанието, представянето, етикетването и защитата на географските указания на спиртните напитки и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 1576/89 на Съвета (ОВ L 39, 13.2.2008 г., стр. 16).

▼B

- v) Регламент (ЕС) № 251/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾;
- б) схемите за качество, включително схемите за сертифициране на земеделски стопанства, по отношение на селскостопански продуктите, които държавите членки признават като отговарящи на следните критерии:
- i) спецификата на крайния продукт, произведен по такива схеми за качество, трябва да произтича от ясни задължения, с които да се гарантират:
 - специфични характеристики на продукта, или
 - специфични селскостопански или производствени методи, или
 - качеството на крайния продукт, което значително надхвърля пазарните стокови стандарти по отношение на общественото здраве, здравето на животните или растенията, хуманното отношение към животните или опазването на околната среда;
 - ii) схемата за качество трябва да е отворена за всички производители;
 - iii) схемата за качество трябва да включва задължителни спецификации за крайния продукт, като спазването на тези спецификации трябва да се удостоверява от публични органи или от независим орган за инспекции;
 - iv) схемата за качество трябва да е прозрачна и да осигурява пълна проследимост на селскостопанските продукти;
- в) схемите за доброволно сертифициране на селскостопански продукти, които съответната държава членка признава като отговарящи на изискванията, посочени в съобщението на Комисията, озаглавено „Насоки за най-добри практики на ЕС за схемите за доброволно сертифициране на селскостопански продукти и храни“ ⁽²⁾.

3. Помощта, посочена в параграф 1, буква а), се предоставя на производителите на селскостопански продукти като годишен стимул под формата на плащане, чийто размер се определя в съответствие с размера на постоянните разходи, възникващи от участието в схемите за качество.

4. Помощта, посочена в параграф 1, букви а) и б), не се предоставя за покриване на разходите за контрола, осъществяван от самия бенефициер, или когато законодателството на Съюза предвижда разходите за контрол да бъдат поети от производителите на селскостопански продукти и групите такива производители, без да посочва реалния размер на таксите.

5. Помощта, посочена в параграф 1, буква а), се предоставя за максимален период от пет години и е ограничена до 3000 EUR на бенефициер годишно.

6. Помощта е достъпна за всички отговарящи на критериите предприятия в съответната област въз основа на обективно определени условия.

7. Помощта, посочена в параграф 1, букви б) и в), не включва директни плащания към бенефициерите.

Помощта, посочена в параграф 1, букви б) и в), се изплаща на органа, отговарящ за мерките за контрол, доставчика на научни изследвания или доставчика на консултантски услуги.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 251/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за определяне, описание, представяне, етикетирание и правна закрила на географските указания на ароматизирани лозаровинарски продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 1601/91 на Съвета (ОВ L 84, 20.3.2014 г., стр. 14).

⁽²⁾ ОВ С 341, 16.12.2010 г., стр. 5.

▼B

8. Помощта, посочена в параграф 1, букви б) и в), се ограничава до 100 % от реално извършените разходи.

*Член 21***Помощ за трансфер на знания и информационни дейности**

1. Помощта за трансфер на знания и информационни дейности е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—8 от настоящия член и в глава I.

2. Помощта обхваща дейности за професионално обучение и придобиване на умения, включително курсове за обучение, семинари и индивидуално обучение, демонстрационни дейности и информационни дейности.

Помощта може да обхваща и краткосрочен обмен на опит в управлението на стопанства и посещения на стопанства.

Помощта за демонстрационни дейности може да обхваща съответните разходи за инвестиции.

3. Помощта обхваща следните допустими разходи:

- a) разходите за организиране на професионално обучение, дейности за придобиване на умения (включително курсове за обучение, семинари и индивидуално обучение), демонстрационни дейности или информационни дейности;
- б) разходите за път, настаняване и дневните командировъчни на участниците;
- в) разходите за осигуряване на услуги за заместване по време на отсъствието на участниците;
- г) в случай на демонстрационни проекти по отношение на инвестициите:
 - i) изграждането, придобиването (включително на лизинг) или подобренията на недвижимо имущество, като разходите за земя са допустими само в размер, ненадхвърлящ 10 % от общите допустими разходи за съответното действие;
 - ii) закупуването или покупката на лизинг на машини и оборудване до пазарната стойност на актива;
 - iii) общите разходи, свързани с разходите, посочени в подточки i) и ii), като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, такси за консултации относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за осъществимост; проучванията за осъществимост продължават да бъдат допустими разходи дори когато въз основа на резултатите от тях не са извършени разходи по подточки i) и ii);

▼ B

iv) придобиването или разработването на компютърен софтуер и придобиването на патенти, лицензи, авторски права и търговски марки;

4. Разходите, посочени в параграф 3, буква г), са допустими само доколкото се използват за демонстрационния проект и за периода на демонстрационния проект.

За допустими се считат само амортизационните разходи, съответстващи на продължителността на демонстрационния проект, изчислени въз основа на общоприетите счетоводни принципи.

5. Помощта, посочена в параграф 3, букви а) и в), не включва директни плащания към бенефициерите.

Помощта, посочена в параграф 3, букви а) и в), се изплаща на доставчика на трансфера на знания и информационните дейности.

6. Органите, предоставящи трансфер на знания и информационни дейности, разполагат с необходимия капацитет под формата на квалификации на персонала и редовно обучение за изпълнение на посочените задачи.

Предоставянето на дейностите, посочени в параграф 2, може да се извършва от групи производители или други организации независимо от техния размер.

7. Помощта е достъпна за всички отговарящи на критериите предприятия в съответната област въз основа на обективно определени условия.

Ако предоставянето на дейностите, посочени в параграф 2, се извършва от групи производители и организации на производители, членството в такива групи или организации не трябва да е условие за достъп до дейностите.

Участието на нечленуващи лица в административните разходи на съответната група производители или организация на производители е ограничено до разходите за предоставяне на дейностите, посочени в параграф 2.

8. Интензитетът на помощта е ограничен до 100 % от допустимите разходи.

В случай на демонстрационните проекти, посочени в параграф 3, буква г), максималният размер на помощта е ограничен до 100 000 EUR за период от 3 бюджетни години.

*Член 22***Помощ за консултантски услуги**

1. Помощта за консултантски услуги е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—8 от настоящия член и в глава I.

2. Помощта се разработва с оглед да се помогне на предприятията, извършващи дейност в селскостопанския сектор, и на младите земеделски стопани да се възползват от консултантските услуги за подобряване на икономическите и екологичните показатели, както и на климатичната съобразеност и устойчивостта на изменението на климата на техните предприятия или инвестиции.

▼B

3. Консултациите са свързани с поне един приоритет на Съюза за развитие на селските райони в съответствие с член 5 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 и обхващат най-малко един от следните елементи:

- а) задълженията, произтичащи от законоустановените изисквания за управление или стандартите за добро земеделско и екологично състояние, предвидени в дял VI, глава I от Регламент (ЕС) № 1306/2013;
- б) където е приложимо, селскостопанските практики, благоприятни за климата и за околната среда, установени в дял III, глава 3 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, и поддържането на земеделските площи съгласно член 4, параграф 1, буква в) от посочения регламент;
- в) мерките, насочени към модернизиране, изграждане на конкурентоспособност, секторна интеграция, иновации, пазарна ориентация и насърчаване на предприемачеството;
- г) изискванията, определени от държавите членки, за прилагането на член 11, параграф 3 от Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета;
- д) изискванията, определени от държавите членки за прилагането на член 55 от Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, и по-специално спазването на общите принципи на интегрираното управление на вредителите, както е посочено в член 14 от Директива 2009/128/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾;
- е) когато е приложимо, стандартите за безопасност на труда или стандартите за безопасност, свързани със земеделското стопанство;
- ж) конкретни консултации за земеделски стопани, които за първи път се установяват, включително съвети относно икономическата и екологичната устойчивост.

4. Консултациите може да включват и въпроси, различни от посочените в параграф 3 от настоящия член, които са свързани със смекчаването и приспособяването към изменението на климата, биологичното разнообразие и опазването на водите, както е предвидено в приложение I към Регламент (ЕС) № 1307/2013, или свързани с икономическите и екологичните показатели на земеделското стопанство, включително аспекти, свързани с конкурентоспособността. Това може да включва консултации относно развитието на късите вериги на доставки, биологичното земеделие и здравните аспекти на животновъдството.

5. Помощта не може да включва директни плащания към бенефициерите. Помощта се изплаща на доставчика на консултантски услуги.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета (ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 1).

⁽²⁾ Директива 2009/128/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за действие на Общността за постигане на устойчива употреба на пестициди (ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 71).

▼B

6. Субектите, избрани да предоставят консултантската услуга, следва да разполагат с подходящи ресурси от редовно обучен и квалифициран персонал и консултантски опит и надеждност по отношение на сферите, в които дават консултации.

Предоставянето на консултантски услуги може да се извършва от групи производители или други организации независимо от техния размер.

При предоставянето на консултации доставчикът на консултантските услуги спазва задълженията за поверителност на информацията съгласно член 13, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

7. Помощта е достъпна за всички отговарящи на критериите предприятия в съответната област въз основа на обективно определени условия.

Ако предоставянето на консултантски услуги се извършва от групи производители и организации на производители, членството в тези групи или организации не е условие за достъп до услугата.

Всяко участие на нечленуващи лица в административните разходи на съответната група или организация е ограничено до разходите за предоставяне на консултантската услуга.

8. Размерът на помощта е ограничен до 1500 EUR на консултация.

*Член 23***Помощ за услуги по заместване в стопанството**

1. Помощта за услуги по заместване в стопанството е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—5 от настоящия член и в глава I.

2. Помощта обхваща действителните разходи за заместване на земеделски стопанин, физическо лице, което е член на земеделското домакинство, или селскостопански работник по време на тяхното отсъствие от работа поради болест, включително заболяване на децата им, годишен отпуск, отпуск по майчинство и родителски отпуск или в случай на смърт.

3. Общата продължителност на заместването е ограничена до 3 месеца годишно на бенефициер, с изключение на заместване поради отпуск по майчинство и родителски отпуск, който е ограничен до 6 месеца във всеки отделен случай.

4. Помощта не може да включва директни плащания към бенефициерите.

Помощта се изплаща на доставчика на услугата по заместване в стопанството.

Предоставянето на услуги по заместване в стопанството може да се извършва от групи производители и организации на производители независимо от техния размер. В такъв случай членството в тези групи или организации не е условие за достъп до услугата.

5. Интензитетът на помощта е ограничен до 100 % от действително извършените разходи.

*Член 24***Помощ за мерки за насърчаване в полза на селскостопанските продукти**

1. Помощта за мерки за насърчаване в полза на селскостопанските продукти е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—8 от настоящия член и в глава I.

2. Помощта покрива разходите за:

- а) организирането на конкурси, търговски панаири и изложения, както и участието в тях;
- б) публикации, насочени към повишаване на осведомеността на широката общественост относно селскостопанските продукти.

3. В публикациите, посочени в параграф 2, буква б), не се споменават конкретни предприятия, марки или произход.

Посоченото ограничение не се прилага обаче при посочване на произхода на селскостопански продукти, обхванати от:

- а) схемите за качество, посочени в член 20, параграф 2, буква а), при условие че позоваването съответства стриктно на защитеното от Съюза;
- б) схемите за качество, посочени в член 20, параграф 2, букви б) и в), при условие че позоваването е с второстепенно значение спрямо основното послание.

4. Помощта обхваща следните допустими разходи за организирането на и участието в конкурси, търговски панаири и изложения, посочени в параграф 2, буква а):

- а) такси за участие;
- б) разходи за път и разходи за транспортиране на животни;
- в) разходи за публикации и уебсайтове за обявяване на събитието;
- г) наем за изложбени помещения и щандове и разходите за тяхното монтиране и демонтиране;
- д) символични награди на стойност до 1000 EUR за една награда и един победител в конкурс.

5. Помощта обхваща следните допустими разходи за посочените в параграф 2, буква б) публикации, насочени към повишаване на осведомеността на широката общественост относно селскостопанските продукти:

- а) разходи за публикации в печатни и електронни медии, уебсайтове, клипове в електронни медии, по радио или телевизия, насочени към представяне на фактическа информация относно бенефициери от определен район или произвеждащи определен селскостопански продукт, при условие че информацията е неутрална и че всички заинтересовани бенефициери разполагат с еднакви възможности да бъдат представени в публикацията;
- б) разходи за разпространение на научни познания и фактическа информация относно:
 - и) схемите за качество, посочени в член 20, параграф 2, които са отворени за селскостопански продукти от други държави членки и трети държави;

▼B

- ii) генерични селскостопански продукти и техните хранителни предимства и предлаганите приложения на такива продукти.
6. Помощта се предоставя:
- а) в натура; или
 - б) въз основа на възстановяване на действителните разходи, извършени от бенефициера.

Когато помощта се предоставя в натура, тя не включва директни плащания към бенефициерите, а се изплаща на доставчика на мерките за насърчаване.

Предоставянето на мерки за насърчаване може да се извършва от групи производители или други организации независимо от техния размер.

Помощта за символичните награди, посочени в параграф 4, буква д), се изплаща на доставчика на мерките за насърчаване само ако наградата е била действително присъдена и при представяне на доказателство за присъждането.

7. Помощта за мерките за насърчаване е достъпна за всички отговарящи на критериите предприятия в съответната област въз основа на обективно определени условия.

Когато мярката за насърчаване е предприета от групи производители и организации на производители, членството в такива групи или организации не следва да е условие за участие, като участието в административните разходи на съответната група или организация се ограничава до разходите за предоставяне на мерките за насърчаване.

8. Интензитетът на помощта е ограничен до 100 % от допустимите разходи.

Член 25

Помощ за компенсиране на щети, причинени от неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие

1. Помощта за компенсиране на извършващи дейност в първичното селскостопанско производство МСП за щети, причинени от неблагоприятно климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—10 от настоящия член и в глава I.

2. Помощта, предоставена по силата на настоящия член, зависи от следните условия:

- а) компетентният орган на държавата членка официално е признал характера на събитието като неблагоприятно климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие; и
- б) налице е пряка причинно-следствена връзка между неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, и щетите, понесени от предприятието.

3. Помощта се изплаща пряко на съответното предприятие или на групата производители или организацията на производители, в която членува предприятието.

Ако помощта се изплаща на група производители или организация на производители, размерът на помощта не надвишава размера на помощта, допустим за предоставяне на въпросното предприятие.

▼B

4. Схемите за помощ се създават в срок от три години от датата на настъпването на неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие.

Помощта се изплаща в срок от четири години от посочената дата.

5. Допустимите разходи са щетите, възникнали като пряко последствие от неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, оценено или от публичен орган, или от независим експерт, признат от предоставящия помощта орган, или от застрахователно предприятие.

Тези щети включват:

а) загубата на приходи от пълното или частичното унищожаване на селскостопанската продукция и средствата за производство, както е посочено в параграф 6;

б) материалните щети, посочени в параграф 7.

6. Загубата на доходи се изчислява чрез изваждане на:

а) резултата от умножението на количеството селскостопански продукти, произведено през годината, когато е настъпило неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, или всяка следваща година, засегната от пълното или частичното унищожаване на средствата за производство, по средната продажна цена, получена през същата година

от

б) резултата от умножаването на средногодишното количество селскостопански продукти, произведени през тригодишния период, предхождащ неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, или средното количество за три години, което се базира на петгодишния период, предхождащ неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, като от него се изключат най-високата и най-ниската стойност, по получената средна продажна цена.

Това намаление може да се изчисли или на равнището на годишната продукция на стопанството, или на равнище култури или животни.

Към сумата може да се прибавят други разходи, извършени от бенефициера в резултат от неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие.

От сумата се изваждат всички разходи, които не са извършени поради неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие.

При изчисляването на селскостопанското производство на бенефициера може да се използват индекси, при условие че използваният метод на изчисление позволява да се определи реалната загуба на бенефициера през разглежданата година.

7. Материалните щети на активи, като например селскостопански сгради, оборудване и машини, запаси и средства за производство, причинени от неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, се изчисляват въз основа на разходите за ремонт или икономическата стойност на засегнатия актив преди неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие.

▼B

Тези щети не могат да надхвърлят разходите за ремонт или намалението на справедливата пазарна стойност, причинено от бедствието, по-специално разликата между стойността на актива непосредствено преди и непосредствено след неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие.

Когато посоченото в параграф 6 намаление на доходите на бенефициера се изчислява въз основа на културите или животните, се вземат под внимание само материалните щети, свързани с конкретната култура или конкретните животни.

8. Изчисляването на щетите, понесени вследствие на неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, се извършва на равнището на отделния бенефициер.

9. Помощта, предоставяна по настоящия член, се намалява с 50 %, освен ако се предоставя на бенефициери, които са сключили застраховка, покриваща минимум 50 % от тяхното средногодишно производство или свързаните с производството им доходи и статистически най-честите климатични рискове в съответната държава членка или регион, за които се осигурява застрахователното покритие.

10. Помощта и всички други получени плащания за компенсиране на загубите, включително плащанията по други национални или съюзни мерки или застрахователни полици, за щетите, за които се предоставя помощта, са ограничени до 80 % от допустимите разходи.

Интензитетът на помощта може да бъде увеличен до 90 % в районите с природни ограничения.

Член 26

Помощ за разходите по предотвратяване, контрол и ликвидиране на болести по животните и нашествия на вредители по растенията и помощ за отстраняване и компенсиране на загубите, причинени от болести по животните или нашествия на вредители по растенията

1. Помощта за МСП, извършващи дейност в първичното селскостопанско производство, за разходите по предотвратяване, контрол и ликвидиране на болести по животните или нашествия на вредители по растенията, и помощта, предназначена да компенсира такива предприятия за загубите, причинени от тези болести по животните или нашествия на вредители по растенията, е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—13 от настоящия член и в глава I.

2. Помощта се изплаща само:

а) във връзка с болести по животните или нашествия на вредители по растенията, за които съществуват разпоредби на Съюза или национални разпоредби, независимо дали са установени със закон, подзаконов акт или административен акт; и

б) като част от:

i) публична програма на Съюза или на национално или регионално равнище за предотвратяване, надзор или унищожаване на съответната болест по животните или съответния вредител по растенията; или

▼B

- ii) спешна мярка, наложена от компетентен орган; или
- iii) мерки за унищожаване или спиране на разпространението на вредители по растенията, прилагани в съответствие с Директива 2000/29/ЕО на Съвета.

Програмата и мерките, посочени в буква б), съдържат описание на съответните мерки за предотвратяване, контрол или ликвидиране.

3. Помощта не може да е свързана с мерки, за които в законодателството на Съюза е предвидено, че разходите по тези мерки са за сметка на бенефициера, освен ако разходите за тях се покриват изцяло от задължителни такси, наложени на бенефициерите.

4. Що се отнася за болестите по животните, помощта се предоставя само за тези, които са посочени в списъка на болестите по животните, съставен от Световната организация за здравето на животните, или за болестите по животните и зоонозите, изброени в приложения I и II към Регламент (ЕС) № 652 /2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.

5. Помощта се изплаща пряко на съответното предприятие или на групата производители или организацията на производители, в която членува предприятието.

Ако помощта се изплаща на група производители или организация на производители, размерът на помощта не надвишава размера на помощта, допустим за предоставяне на въпросното предприятие.

6. Схемите за помощ се въвеждат в срок от три години от датата на възникване на разхода или загубата, причинен(а) от болестта по животните или нашествието на вредители по растенията.

Помощта се изплаща в срок от четири години от посочената дата.

7. В случай на мерки за предотвратяване помощта обхваща следните допустими разходи:

- а) за медицински прегледи;
- б) за анализи, включително диагностика „ин витро“;
- в) за изследвания и други скринингови мерки, включително изпитвания за ТСЕ и СЕГ;
- г) за закупуване, съхраняване, поставяне и разпространяване на ваксини, лекарства, вещества за лечението на животни и продукти за растителна защита;
- д) за превантивно клане или убиване на животни или унищожаване на животински продукти и растения и за почистването и дезинфекцията на стопанството и съоръженията.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № No 652/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за установяване на разпоредби за управлението на разходите във връзка с хранителната верига, здравето на животните и хуманното отношение към тях, и във връзка със здравето на растенията и растителния репродуктивен материал, за изменение на директиви 98/56/ЕО, 2000/29/ЕО и 2008/90/ЕО на Съвета, регламенти (ЕО) № 178/2002, (ЕО) № 882/2004 и (ЕО) № 396/2005 на Европейския парламент и на Съвета, Директива 2009/128/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Решения 66/399/ЕИО, 76/894/ЕИО и 2009/470/ЕО на Съвета (ОВ L 189, 27.6.2014 г., стр. 1).

▼B

8. В случай на мерки за контрол и ликвидиране помощта покрива следните допустими разходи:

- а) за изследвания и други скринингови мерки в случай на болести по животните, включително изпитвания за ТСЕ и СЕГ;
- б) за закупуване, съхраняване, поставяне и разпространяване на ваксини, лекарства, вещества за лечението на животни и продукти за растителна защита;
- в) за клане или убиване и за унищожаване на животни и унищожаване на свързани с тях продукти, или за унищожаване на растения, включително тези, които са умрели или са разрушени в резултат на ваксинации или други мерки, разпоредени от компетентните органи, както и за почистването и дезинфекцията на стопанството и на съоръженията.

9. В случай на помощ за отстраняване и компенсиране на щетите, причинени от болести по животните или вредители по растенията, компенсацията се изчислява само по отношение на:

- а) пазарната стойност на животните, които са заклани или убити или са умрели, или пазарната стойност на свързаните с тях продукти или на растенията, унищожени:
 - i) в резултат на болестта по животните или нашествието на вредители по растенията;
 - ii) като част от публична програма или мярка, посочени в параграф 2, буква б).

Тази пазарна стойност се определя въз основа на стойността на животните, продуктите и растенията непосредствено преди да е възникнало или да е било потвърдено всяко подозрение за болестта по животните или нашествието на вредители по растенията.

- б) загубата на доходи, свързана с изпълнение на карантинни задължения, с трудности по възстановяване на поголовието или с пренасаждане на площите, и задължителния сеитбооборот, наложен като част от публична програма или мярка, посочена в параграф 2, буква б).

От сумата се изваждат всички разходи, които не са възникнали пряко вследствие на болестта по животните или на вредителите по растенията, които в противен случай биха били извършени от бенефициера.

10. Помощта за отстраняване и компенсиране на щетите, причинени от болести по животните или вредители по растенията, е ограничена до разходите и щетите, причинени от болестите по животните и вредителите по растенията, за които компетентният орган:

- а) официално е признал огнище — в случай на болест по животните; или
- б) официално е удостоверил наличие — в случай на вредители по растенията.

11. Помощта във връзка с допустимите разходи, посочени в параграфи 7 и 8, се предоставя в натура и се изплаща на доставчика на мерки за предотвратяване и ликвидиране.

▼B

Чрез дерогация от първа алинея на настоящия параграф помощта във връзка с допустимите разходи, посочена в следващите параграфи, може да бъде предоставяна пряко на бенефициера въз основа на възстановяване на действителните разходи, извършени от него:

- а) параграф 7, буква г) и параграф 8, буква б) — в случай на болести по животните или нашествия на вредители по растенията, и
- б) параграф 7, буква д) и параграф 8, буква в) — в случай на вредители по растенията и за почистване и дезинфекция на стопанството и оборудване.

12. Не се предоставя индивидуална помощ, когато се установи, че болестта по животните или нашествието на вредители по растенията са били причинени умишлено или по небрежност от бенефициера.

13. Помощта и всички други плащания, получени от бенефициера, включително плащанията по други национални или съюзни мерки или застрахователни полици, за същите допустими разходи като посочените в параграфи 7, 8 и 9, са ограничени до 100 % от допустимите разходи.

*Член 27***Помощ за животновъдния сектор и помощ за мъртви животни**

1. Следната помощ за животновъдите е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2 и 3 от настоящия член и в глава I:

- а) помощ с интензитет до 100 % от административните разходи по създаване и поддържане на родословни книги;
- б) помощ с интензитет до 70 % от разходите по изпитвания, извършвани от трети лица или от името на трети лица, за определяне на генетичното качество или продуктивността на животните, с изключение на помощта, предоставяна за покриване на разходите по мерките за контрол, осъществявани от собственика на животните и рутинния качествен контрол на млякото;
- в) помощ с интензитет до 100 % от разходите по отстраняване на мъртви животни и 75 % от разходите за унищожаване на такива мъртви животни, или помощ до равностоен интензитет на помощта за разходите за премии, заплащани от земеделски стопани по застраховки, които покриват разходите за отстраняване и унищожаване на мъртви животни;
- г) помощ с интензитет до 100 % от разходите за отстраняване и унищожаване на мъртви животни, когато помощта се финансира от такси или задължителни вноски, предназначени за финансиране на унищожаването на такива мъртви животни, при условие че тези такси или вноски са ограничени само до сектора на месото и са наложени директно на този сектор;

▼B

д) помощ с интензитет от 100 % за разходите за отстраняване и унищожаване на мъртви животни, когато въпросните мъртви животни задължително подлежат на изпитвания за ТСЕ или в случай на огнище на болест по животните, посочена в член 26, параграф 4.

2. Условие за предоставянето на помощта, посочена в параграф 1, букви в), г) и д), е наличието на последователна програма за наблюдение, която гарантира безопасното унищожаване на всички мъртви животни в държавата членка.

Помощта за разходите за премии, заплащани от земеделски стопани по застраховки, които покриват разходите за отстраняване и унищожаване на мъртви животни, посочена в параграф 1, буква в) от настоящия член, отговаря на условията, определени в член 28, параграф 2.

3. Помощта се предоставя в натура и не може да включва директни плащания към бенефициерите.

С цел да се улесни управлението на помощта по параграф 1, букви в), г) и д), помощта може да се изплаща на стопанските субекти или лицата, които:

- а) извършват дейност надолу по веригата от предприятията, извършващи дейност в сектора на животновъдството; и
- б) предоставят услуги, свързани с отстраняването и унищожаването на мъртви животни.

*Член 28***Помощ за заплащане на застрахователни премии**

1. Помощта, предоставяна на МСП, извършващи дейност в първичното селскостопанско производство, за заплащане на застрахователни премии, е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—6 от настоящия член и в глава I.

2. Помощта не може да:

- а) възпрепятства функционирането на вътрешния пазар на застрахователни услуги;
- б) е ограничена до застраховките, предоставяни от едно застрахователно дружество или от една група дружества;
- в) е обвързана с условие за сключване на застрахователния договор със застрахователно дружество, установено в съответната държава членка.

3. Застраховката е предназначена за покриване на загубите, причинени от едно от следните събития:

- а) природни бедствия;
- б) неблагоприятно климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, и други неблагоприятни климатични събития;
- в) болести по животните или нашествие на вредители по растенията;
- г) защитени животни.

4. Застраховката:

- а) покрива само разходите за отстраняване и компенсиране на щетите, посочени в параграф 3;

▼B

- б) не изисква, нито посочва вида или количеството на бъдещото селскостопанско производство.
5. Държавите членки могат да ограничат размера на застрахователната премия, отговаряща на условията за помощ, като приложат подходящи тавани.
6. Интензитетът на помощта е ограничен до 65 % от разходите за застрахователната премия.

*РАЗДЕЛ 2****Помощ за инвестиции в полза на опазването на културното и природното наследство, разположено в земеделски стопанства****Член 29***Помощ за инвестиции в полза на опазването на културното и природното наследство, разположено в земеделски стопанства**

1. Помощта за инвестиции, целящи опазването на културното и природното наследство, разположено в земеделското стопанство, е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—6 от настоящия член и в глава I.
2. Инвестициите трябва да съответстват на законодателството на Съюза и на националното законодателство на съответната държава членка.
3. Помощта се предоставя за културно и природно наследство под формата на природен ландшафт и сгради, което е официално признато като културно или природно наследство от компетентните публични органи на съответната държава членка.
4. Помощта обхваща следните допустими разходи, предназначени за опазване на културното и природното наследство:
- а) разходи за инвестиции в материални активи;
- б) капитално строителство.
5. Интензитетът на помощта е ограничен до 100 % от допустимите разходи.
6. Помощта за капитално строителство е ограничена до 10 000 EUR годишно.

*РАЗДЕЛ 3****Помощ за отстраняване и компенсиране на щетите, причинени от природни бедствия в селскостопанския сектор****Член 30***Помощ за отстраняване и компенсиране на щетите, причинени от природни бедствия в селскостопанския сектор**

1. Схемите за помощ за отстраняване и компенсиране на щетите, причинени от природни бедствия, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 2, буква б) от Договора и са освободени от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълняват условията, определени в параграфи 2—8 от настоящия член и в глава I.
2. Помощта, предоставена по силата на настоящия член, зависи от следните условия:

▼B

- a) компетентният орган на държавата членка официално е признал характера на събитието като природно бедствие, и
- b) налице е пряка причинно-следствена връзка между природното бедствие и щетите, понесени от предприятието.

3. Помощта се изплаща пряко на съответното предприятие или на групата производители или организацията на производители, в която членува предприятието.

Ако помощта се изплаща на група производители или организация на производители, размерът на помощта не надвишава размера на помощта, допустим за предоставяне на въпросното предприятие.

4. Схемите за помощ, свързани с конкретно природно бедствие, се създават в срок до три години от датата на настъпване на природното бедствие.

Помощта се изплаща в срок от четири години от посочената дата.

5. Допустимите разходи са щетите, възникнали като пряко последствие от природното бедствие, оценени от публичен орган, от независим експерт, признат от предоставящия помощта орган, или от застрахователно предприятие.

Тези щети могат да включват:

- a) материални щети на активи като например сгради, оборудване, машини, запаси и средства на производство;
- b) загуби на доходи, произтичащи от пълното или частичното унищожаване на селскостопанската продукция и средствата за селскостопанско производство.

Щетите се изчисляват на равнището на отделния бенефициер.

6. Изчисляването на материалните щети се основава на разходите за ремонт или икономическата стойност на засегнатия актив преди бедствието. Те не могат да надхвърлят разходите за ремонт или намалението на справедливата пазарна стойност, причинено от бедствието, по-специално разликата между стойността на имуществото непосредствено преди и непосредствено след бедствието.

7. Загубата на доходи се изчислява чрез изваждане на:

- a) резултата от умножението на количеството селскостопански продукти, произведено през годината, когато е настъпило природното бедствие, или през всяка следваща година, засегната от пълното или частичното унищожаване на средствата за производство, по средната продажна цена, получена през същата година,

от

- b) резултата от умножаването на средното годишно количество селскостопански продукти, произведено през тригодишния период, предхождащ природното бедствие, или средното количество за три години, което се базира на петгодишния период, предхождащ природното бедствие, като от него се извадят най-високата и най-ниската стойност, по получената средна продажна цена.

Тази сума може да бъде увеличена с други разходи, извършени от бенефициера в резултат от неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие.

Тази сума се намалява с разходите, които не са направени поради природното бедствие.

▼B

При изчисляването на селскостопанското производство на бенефициера може да се използват индекси, при условие че използваният метод на изчисление позволява да се определи реалната загуба на бенефициера през разглежданата година.

8. Помощта и всички други плащания, получени за компенсиране на щетите, включително плащанията по застрахователни полици, са ограничени до 100 % от допустимите разходи.

*РАЗДЕЛ 4****Помощ за научноизследователска и развойна дейност в секторите на селското и горското стопанство****Член 31***Помощ за научноизследователска и развойна дейност в секторите на селското и горското стопанство**

1. Помощта за научноизследователска и развойна дейност в секторите на селското и горското стопанство е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—7 от настоящия член и в глава I.

2. Подпомаганият проект следва да е от интерес за всички предприятия, извършващи дейност в съответния конкретен сектор или подсектор на селското или горското стопанство.

3. Преди датата на започване на подпомагания проект в интернет се публикува следната информация:

- а) че подпомаганият проект предстои да бъде осъществен;
- б) целите на подпомагания проект;
- в) приблизителна дата за публикуването на резултатите, заложиени в подпомагания проект;
- г) уебсайтът, на който ще бъдат публикувани резултатите, заложиени в подпомагания проект;
- д) потвърждение, че се предоставя безплатен достъп до резултатите от подпомагания проект за всички предприятия, извършващи дейност в съответния конкретен сектор или подсектор на селското или горското стопанство.

4. Резултатите от подпомагания проект се публикуват в интернет от крайната дата на подпомагания проект или от датата, на която на членовете на дадена организация бъде предоставена информация относно тези резултати — в зависимост от това коя от двете дати е по-рано. Тези резултати са на разположение в интернет за период от най-малко 5 години, който започва от крайната дата на подпомагания проект.

5. Помощта се предоставя пряко на научноизследователската и разпространяващата знания организация.

Помощта не може да включва плащания за предприятия, извършващи дейност в селскостопанския сектор, въз основа на цените на селскостопанските продукти.

6. Допустими са следните разходи:

- а) разходи за персонал по отношение на изследователи, специализиран технически персонал и друг помощен персонал, доколкото те са наети за научноизследователския проект;

▼B

- б) разходи за инструменти и оборудване, доколкото те се използват, и за периода, през който се използват за проекта; в случаите, в които тези инструменти и оборудване не се използват за проекта през целия период на тяхното използване, за допустими се считат само амортизационните разходи, съответстващи на продължителността на проекта, които се изчисляват въз основа на общоприетите счетоводни принципи;
 - в) разходи за сгради и земя, доколкото те се използват, и за периода, през който се използват за проекта. По отношение на сградите за допустими се считат само амортизационните разходи, съответстващи на продължителността на проекта, изчислени въз основа на общоприетите счетоводни принципи. По отношение на земята са допустими разходите за търговски трансфер или реално извършените капиталови разходи;
 - г) разходи по договори за възлагане на научни изследвания, знания и патенти, закупени или лицензирани от външни източници на принципа на сделката между несвързани лица, както и разходи за консултантски и еквивалентни услуги, използвани изключително за проекта;
 - д) допълнителни режимни разходи и други оперативни разходи, включително разходи за материали, консумативи и други подобни продукти, възникнали пряко в резултат от проекта.
7. Интензитетът на помощта е ограничен до 100 % от допустимите разходи.

*РАЗДЕЛ 5**Помощ в полза на горското стопанство**Член 32***Помощ за залесяване и създаване на гористи местности**

1. Помощта за залесяване и създаване на гористи местности, предоставяна на публични и частни собственици на земя и техните сдружения, е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—16 от настоящия член и в глава I.

2. Помощта

а) се предоставя в рамките на програма за развитие на селските райони в съответствие с Регламент (ЕС) № 1305/2013 и делегираните актове и актовете за изпълнение, приети от Комисията по силата на посочения регламент:

- i) като помощ, съфинансирана от ЕЗФРСР, или
- ii) като допълнително национално финансиране към помощта, посочена в подточка i);

и

б) е идентична с основната мярка за развитие на селските райони, предвидена в програмата за развитие на селските райони, посочена в буква а).

3. В правното основание за помощта се посочва, че тя не се въвежда в действие преди Комисията да е одобрила съответната програма за развитие на селските райони.

▼B

4. В случая на залесяване на държавни земи помощ може да бъде предоставена единствено ако субектът, стопанисващ такава земя, е частен субект или община.

5. Ограниченията на собствеността върху гори, посочени в параграф 4, не се прилагат към тропичните или субтропичните гори и към залесените площи на териториите на Азорските острови, Мадейра, Канарските острови, малките острови в Егейско море и френските отвъдморски департаменти.

6. Помощта се предоставя за залесяване и за създаване на гористи местности на земеделски земи и неземеделски земи.

7. Помощта за залесяване и създаване на гористи местности покрива разходите по установяването и годишна премия за хектар.

Помощта за залесяване и създаване на гористи местности може да обхваща инвестиционни операции.

Помощта за залесяване на земя, притежавана от държавните органи, или за бързорастящи дървета покрива само разходите по установяването.

8. ► **M2** Освен в случаите, когато подпомагането се предоставя под формата на финансови инструменти, помощта за залесяване и за създаване на гористи местности, свързана с инвестиционни операции, покрива следните допустими разходи: ◀

- а) изграждането, придобиването (включително на лизинг) или подобренията на недвижимо имущество, като разходите за земя са допустими само в размер, ненадхвърлящ 10 % от общите допустими разходи за съответното действие;
- б) закупуването или покупката на лизинг на машини и оборудване до пазарната стойност на актива;
- в) общи разходи, свързани с разходите, посочени в букви а) и б), като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, такси за консултации относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за осъществимост; проучванията за осъществимост остават допустими разходи дори когато въз основа на резултатите от тях не възникват разходи по букви а) и б);
- г) придобиването или разработването на компютърен софтуер и придобиването на патенти, лицензи, авторски права, търговски марки;
- д) разходите за изработване на планове за управление на горите или на равностоен инструмент.

Оборотният капитал не се счита за допустим разход.

9. Инвестиционните операции трябва да съответстват на законодателството на Съюза и на националното законодателство на съответната държава членка в областта на защитата на околната среда. За инвестиционни операции, за които е необходима оценка на въздействието върху околната среда съгласно Директива 2011/92/ЕС, помощта подлежи на условието, че тази оценка е извършена и разрешението за изпълнение на съответния инвестиционен проект е издадено преди датата на предоставяне на индивидуалната помощ.

▼M2

Първата алинея не се прилага по отношение на помощта, която се предоставя под формата на финансови инструменти.

▼B

10. Допустими са следните разходи по установяването:

- а) разходите за насажденията и посадъчния материал;
- б) разходите за засаждането и разходите, които са пряко свързани със засаждането;

▼B

в) разходите за други свързани операции, като например съхранението и третирането на разсадите с необходимите материали за превенция и защита;

г) разходите за презасаждане, необходимо през първата година на залесяването.

11. Годишната премия за хектар покрива разходите за пропуснатите земеделски доходи и за поддръжка, включително ранни и късни прочиствания, и се изплаща в продължение на максимален срок от 12 години от датата на предоставянето ѝ.

12. Не се предоставя помощ за засаждането на следните дървесни видове:

а) дървесни видове с кратък цикъл на ротация;

б) коледни елхи, или

в) бързорастящи дървета за производството на енергия.

13. Засадените растителни видове са пригодени към екологичните и климатичните условия на района и отговарят на минимални екологични изисквания.

14. В районите, където залесяването е трудно поради тежки почвено-климатични условия, помощ може да се предоставя за засаждането на многогодишни дървесни видове като храсти или храстовидна растителност, подходящи за местните условия.

15. Условие за помощта за бенефициери над даден размер, който се определя от държавите членки в програмите за развитие на селските райони, е представянето на съответната информация от план за управление на горите или равностоен инструмент в съответствие с устойчивото управление на горите, определено от Втората министерска конференция за защита на горите в Европа, проведена през 1993 г.

16. Интензитетът на помощта е ограничен до 100 % от допустимите разходи.

*Член 33***Помощ за агро-лесовъдни системи**

1. Помощта за агро-лесовъдни системи, предоставена на частни собственици на земя, общини и техни сдружения, е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—11 от настоящия член и в глава I.

2. Помощта

а) се предоставя в рамките на програма за развитие на селските райони в съответствие с Регламент (ЕС) № 1305/2013 и делегираните актове и актовете за изпълнение, приети от Комисията по силата на посочения регламент:

i) като помощ, съфинансирана от ЕЗФРСР, или

ii) като допълнително национално финансиране към помощта, посочена в подточка i);

и

б) е идентична с основната мярка за развитие на селските райони, предвидена в програмата за развитие на селските райони, посочена в буква а).

▼ **B**

3. В правното основание за помощта се посочва, че тя не се въвежда в действие преди Комисията да е одобрила съответната програма за развитие на селските райони.

4. ► **M2** Помощта за агро-лесовъдни системи покрива разходите за създаване, възобновяване или възстановяване и годишна премия за хектар. ◀

Помощта за агро-лесовъдни системи може да обхваща инвестиционни операции.

5. ► **M2** Освен в случаите, когато подпомагането се предоставя под формата на финансови инструменти, помощта за агро-лесовъдни системи, свързана с инвестиционни операции, покрива следните допустими разходи: ◀

- а) изграждането, придобиването (включително на лизинг) или подобренията на недвижимо имущество, като разходите за земя са допустими само в размер, ненадхвърлящ 10 % от общите допустими разходи за съответното действие;
- б) закупуването или покупката на лизинг на машини и оборудване до пазарната стойност на актива;
- в) общи разходи, свързани с разходите, посочени в букви а) и б), като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, такси за консултации относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за осъществимост; проучванията за осъществимост остават допустими разходи дори когато въз основа на резултатите от тях не възникват разходи по букви а) и б);
- г) придобиването или разработването на компютърен софтуер и придобиването на патенти, лицензи, авторски права, търговски марки;
- д) разходите за изработване на планове за управление на горите или на равностоен инструмент.

Оборотният капитал не се счита за допустим разход.

6. Инвестиционните операции трябва да съответстват на законодателството на Съюза и на националното законодателство на съответната държава членка в областта на защитата на околната среда. За инвестиционни операции, за които е необходима оценка на въздействието върху околната среда съгласно Директива 2011/92/ЕС, помощта подлежи на условието, че тази оценка е извършена и разрешението за изпълнение на съответния инвестиционен проект е издадено преди датата на предоставяне на индивидуалната помощ.

▼ **M2**

Първата алинея не се прилага по отношение на помощта, която се предоставя под формата на финансови инструменти.

7. Могат да бъдат допустими следните разходи за създаване, възобновяване или възстановяване на агро-лесовъдната система:

- а) разходите за засаждане на дървета, включително разходите за насажденията, засаждането, съхранението и третирането на разсадите с необходимите материали за превенция и защита;
- б) разходите за преобразуване на съществуващи гори или други залесени земи, включително разходите за отсичането на дървета, прореждането и подрязването на дървета и защитата срещу тревопасни животни;
- в) другите разходи, пряко свързани със създаването, възобновяването или възстановяването на агро-лесовъдна система, като например разходите за проучвания за осъществимост, план за залесяване, преглед на почвата, подготовка и защита на почвата;

▼ M2

- г) разходите за напояване и защитни съоръжения на горско-пасищни системи, по-специално горска паша;
- д) разходите за необходимото третиране, свързани със създаването, възобновяването или възстановяването на агро-лесовъдна система, включително напояване и резитба;
- е) разходите за пренасаждане през първата година след създаването, възобновяването или възстановяването на агро-лесовъдна система.

▼ B

8. Годишната премия за хектар покрива разходите за поддръжката на агро-лесовъдната система и се изплаща в продължение на максимален срок от пет години от датата на предоставянето ѝ.

Допустимите разходи за поддръжката може да се отнасят до създадените дървесни пояси, плевенето, подрязването и прореждането, както и до защитни действия и инвестиции, като например огради или индивидуални защитни тръби.

9. ► M2 Държавите членки определят минималния и максималния брой дървета на хектар, като вземат предвид следното: ◀

- а) местните почвено-климатични и екологични условия;
- б) горските видове; и
- в) необходимостта от осигуряване на устойчиво земеделско ползване на земята.

10. За бенефициери над даден размер, който се определя от държавите членки в програмите за развитие на селските райони, условие за помощта е представянето на съответната информация от план за управление на горите или равностоеен инструмент в съответствие с устойчивото управление на горите, определено от Втората министерска конференция за защита на горите в Европа, проведена през 1993 г.

11. Максималният интензитет на помощта е ограничен до:

▼ M2

- а) 80 % от допустимите разходи за инвестиционни операции и от разходите по създаването, възобновяването или възстановяването, посочени в параграфи 5 и 7; и

▼ B

- б) 100 % от годишната премия, посочена в параграф 8.

Член 34

Помощ за предотвратяване и възстановяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия, неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природни бедствия, други неблагоприятни климатични събития, вредители по растенията и катастрофични събития.

1. Помощта за предотвратяване и възстановяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия, неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природни бедствия, други неблагоприятни климатични събития, нашествия на вредители, катастрофични събития и събития, свързани с изменението на климата, съгласно член 24 от Регламент (ЕС) № 1305/2013, предоставена на частни и публични горски стопани и други частноправни и публични субекти и техните сдружения, е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 2, буква б) или, според случая, член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—12 от настоящия член и в глава I.

▼B

2. Помощта

а) се предоставя в рамките на програма за развитие на селските райони в съответствие с Регламент (ЕС) № 1305/2013 и делегираните актове и актовете за изпълнение, приети от Комисията по силата на посочения регламент:

- i) като помощ, съфинансирана от ЕЗФРСР; или
- ii) като допълнително национално финансиране към помощта, посочена в подточка i);

и

б) е идентична с основната мярка за развитие на селските райони, предвидена в програмата за развитие на селските райони, посочена в буква а).

3. В правното основание за помощта се посочва, че тя не се въвежда в действие преди Комисията да е одобрила съответната програма за развитие на селските райони.

4. Само горските райони, класифицирани като райони със среден до висок риск от пожари според плана за опазване на горите, установен от държавата членка, са допустими за помощ за предотвратяване на горски пожари.

5. Помощта обхваща следните допустими разходи:

- а) изграждане на защитна инфраструктура;
- б) местни превантивни дейности с малък мащаб за борба с пожарите или други природни бедствия, включително използването на тревопасни животни;
- в) изграждане и усъвършенстване на средства за мониторинг на горски пожари, нашествия на вредители и поява на болести, както и за комуникационна техника;
- г) възстановяване на горския потенциал, повреден вследствие на пожари, природни бедствия, неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природни бедствия, други неблагоприятни климатични събития, вредители по растенията, катастрофични събития и събития, свързани с изменението на климата.

6. Помощта може да покрива разходите за поддръжка в случай на противопожарни просеки.

7. Не се предоставя помощ за свързани селскостопански дейности в райони, обхванати от агроекологични ангажименти.

8. В случай на възстановяване на горски потенциал, посочено в параграф 5, буква г), условие за предоставяне на помощта е официалното признаване от компетентните органи на съответната държава членка, че:

- а) пожарът, природното бедствие, неблагоприятното климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие, другото неблагоприятно климатично събитие, нашествието на вредители по растенията, катастрофичното събитие или събитието, свързано с изменението на климата, са настъпили; и
- б) събитието, посочено в настоящия параграф, буква а), включително мерките, приети в съответствие с Директива 2000/29/ЕО за ликвидиране или ограничаване на разпространението на нашествие на вредители по растенията, е причинило унищожаването на най-малко 20 % от съответния горски потенциал.

▼B

9. В случай на помощ за предотвратяване на щети по горите в резултат на вредители по растенията рискът от нашествие на вредители се подкрепя от научни доказателства и се удостоверява от публична научна организация.

Списъкът на видовете вредители, които могат да причинят нашествие, се предоставя в програмата за развитие на селските райони.

10. Подпомаганите мерки или проекти са съгласувани с въведения от държавата членка план за опазване на горите.

Условие за помощта за бенефициери над даден размер, който се определя от държавите членки в програмите за развитие на селските райони, е представянето на съответната информация от план за управление на горите или равностоен инструмент в съответствие с устойчивото управление на горите, определено от Втората министерска конференция за защита на горите в Европа, проведена през 1993 г.

Разходите, различни от посочените в параграф 5, които са свързани с особеностите на сектора на горското стопанство, могат да се считат за допустими разходи.

11. Помощ не се предоставя за загуби на доход, дължащи се на пожари, природни бедствия, неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природни бедствия, други неблагоприятни климатични събития, нашествия на вредители по растенията и катастрофични събития.

12. Интензитетът на помощта е ограничен до 100 % от допустимите разходи.

Помощта, предоставена за допустимите разходи по параграф 5, буква г), и всички други плащания, получени от бенефициера, включително плащанията по други национални или съюзни мерки или застрахователни полици за същите допустими разходи, са ограничени до 100 % от допустимите разходи.

*Член 35***Помощ за инвестиции за подобряване на устойчивостта и екологичната стойност на горските екосистеми**

1. Помощта за инвестиции за подобряване на устойчивостта и екологичната стойност на горските екосистеми, предоставяна на физически лица, частни и публични горски стопани, частноправни и публични субекти и техните сдружения, е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—8 от настоящия член и в глава I.

2. Помощта

а) се предоставя в рамките на програма за развитие на селските райони в съответствие с Регламент (ЕС) № 1305/2013 и делегираните актове и актовете за изпълнение, приети от Комисията по силата на посочения регламент:

i) като помощ, съфинансирана от ЕЗФРСР; или

ii) като допълнително национално финансиране към помощта, посочена в подточка i);

и

▼B

- б) е идентична с основната мярка за развитие на селските райони, предвидена в програмата за развитие на селските райони, посочена в буква а).
3. В правното основание за помощта се посочва, че тя не се въвежда в действие преди Комисията да е одобрила съответната програма за развитие на селските райони.
4. Инвестициите са насочени към постигането на поетите ангажменти във връзка с екологичните цели, за предоставяне на услугите, предлагани от екосистемите, или за увеличаване на привлекателността на гората и залесената площ за отдих и почивка в съответния район или подобряване на потенциала на екосистемите за смекчаване на последиците от изменението на климата, без да се изключват икономическите ползи в дългосрочен план.
5. Инвестициите трябва да съответстват на законодателството на Съюза и на националното законодателство на съответната държава членка в областта на защитата на околната среда. За инвестиции, които изискват оценка на въздействието върху околната среда съгласно Директива 2011/92/ЕС, по отношение на помощта се прилага изискването тази оценка да е извършена и разрешението за изпълнение на съответния инвестиционен проект да е издадено преди датата на предоставяне на индивидуалната помощ.

▼M2

Първата алинея не се прилага по отношение на помощта, която се предоставя под формата на финансови инструменти.

▼B

6. ► **M2** Освен в случаите, когато подпомагането се предоставя под формата на финансови инструменти, помощта покрива следните допустими разходи: ◀
- а) изграждането, придобиването, включително на лизинг, или подобренията на недвижимо имущество, като разходите за земя са допустими само в размер, ненадхвърлящ 10 % от общите допустими разходи за съответното действие;
- б) закупуването или покупката на лизинг на машини и оборудване до пазарната стойност на актива;
- в) общи разходи, свързани с разходите, посочени в букви а) и б), като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, такси за съвети относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за осъществимост; проучванията за осъществимост остават допустими разходи дори когато, въз основа на резултатите от тях, не са извършени разходи по букви а) и б);
- г) придобиването или разработването на компютърен софтуер и придобиването на патенти, лицензи, авторски права и търговски марки;
- д) разходите за изработване на планове за управление на горите или на равностоен инструмент.
7. ► **M2** Освен в случаите, когато подпомагането се предоставя под формата на финансови инструменти, разходите, различни от посочените в параграф 6, букви а) и б), свързани с договори за лизинг, например марж на лизингодателя, разходи за рефинансиране на лихви, административни разходи и разходи за застраховка, не се считат за допустими разходи. ◀
- Оборотният капитал не се счита за допустим разход.
8. Интензитетът на помощта е ограничен до 100 % от допустимите разходи.

*Член 36***Помощ за неблагоприятни условия във връзка с горските райони по „Натура 2000“**

1. Помощта за неблагоприятни условия във връзка с горските райони по „Натура 2000“, определени в член 3 от Директива 92/43/ЕИО и в член 3 от Директива 2009/147/ЕО, предоставяна на частни горски стопани и на техни сдружения, е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—6 от настоящия член и в глава I.

2. Помощта

а) се предоставя в рамките на програма за развитие на селските райони в съответствие с Регламент (ЕС) № 1305/2013 и делегираните актове и актовете за изпълнение, приети от Комисията по силата на посочения регламент:

i) като помощ, съфинансирана от ЕЗФРСР, или

ii) като допълнително национално финансиране към помощта, посочена в подточка i);

и

б) е идентична с основната мярка за развитие на селските райони, предвидена в програмата за развитие на селските райони, посочена в буква а).

3. В правното основание за помощта се посочва, че помощта не се въвежда в действие преди одобрението на съответната програма за развитие на селските райони от Комисията.

4. Помощта се предоставя годишно и за хектар гора, за да компенсира бенефициерите за допълнителните разходи и пропуснатите доходи, произтичащи от неизгодното положение в горските райони, посочени в настоящия член, параграф 5, свързано с прилагането на Директива 92/43/ЕИО и Директива 2009/147/ЕО.

5. Допустими за помощ са следните горски райони:

а) горските райони по „Натура 2000“ в съответствие с член 3 от Директива 92/43/ЕИО и член 3 от Директива 2009/147/ЕО;

б) особеностите на ландшафта, които допринасят за прилагане на член 10 от Директива 92/43/ЕИО; тези райони не надхвърлят 5 % от районите, включени в мрежата „Натура 2000“, които попадат в териториалния обхват на съответната програма за развитие на селските райони.

6. Помощта се ограничава до максималния размер от 500 EUR на хектар годишно през първоначалния период, не по-дълъг от пет години, и от 200 EUR на хектар годишно след това.

Тези размери могат да бъдат увеличени по изключение с оглед на специфични обстоятелства, които следва да бъдат обосновани в програмите за развитие на селските райони.

Държавите членки приспадат от помощта необходимата сума с цел изключване на двойно финансиране на практиките, упоменати в член 29 от Регламент (ЕС) № 1307/2013.

*Член 37***Помощ за горскоекологични услуги и услуги във връзка с климата в горското стопанство и опазване на горите**

1. Помощта за горскоекологични услуги и услуги във връзка с климата в горското стопанство и за опазване на горите, предоставяна на публични или частни горски стопани, частноправни или публични субекти и техните сдружения, е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—9 от настоящия член и в глава I.

2. Помощта

а) се предоставя в рамките на програма за развитие на селските райони в съответствие с Регламент (ЕС) № 1305/2013 и делегираните актове и актовете за изпълнение, приети от Комисията по силата на посочения регламент:

i) като помощ, съфинансирана от ЕЗФРСР, или

ii) като допълнително национално финансиране към помощта, посочена в подточка i);

и

б) е идентична с основната мярка за развитие на селските райони, предвидена в програмата за развитие на селските райони, посочена в буква а).

3. В правното основание за помощта се посочва, че тя не се въвежда в действие преди Комисията да е одобрила съответната програма за развитие на селските райони.

4. В случай на екологични услуги и услуги във връзка с климата в горското стопанство и опазване на горите на държавни земи, помощ може да бъде предоставена единствено ако субектът, управляващ такава земя, е частен субект или община.

5. Условие за помощта за бенефициери над даден размер, който се определя от държавите членки в програмите за развитие на селските райони, е представянето на съответната информация от план за управление на горите или равностоен инструмент в съответствие с устойчивото управление на горите, определено от Втората министерска конференция за защита на горите в Европа, проведена през 1993 г.

6. Помощта се предоставя за хектар горска площ.

7. Помощта покрива само ангажиментите, които надхвърлят задължителните изисквания, установени от национален закон за горското стопанство или друго приложимо национално законодателство или законодателство на Съюза. Задължителните национални изисквания следва да бъдат ясно определени.

Ангажиментите се поемат за период между пет и седем години. Държавите членки могат обаче да определят по-дълъг период за определени видове ангажименти, когато това е необходимо и надлежно обосновано.

8. Помощта компенсира изцяло или частично размера на допълнителните разходи и пропуснатите доходи на бенефициерите, произтичащи от поемането на ангажиментите, посочени в параграф 7.

Когато е необходимо, помощта може да покрива разходите по трансакции до стойност, равняваща се на 20 % от помощта.

▼B

В надлежно обосновани случаи за операции, които засягат опазването на околната среда, помощта за поети задължения за отказ от търговска употреба на дървета и гори може да бъде предоставяна като плащане на фиксирана сума или като еднократно плащане на единица, изчислено на основата на допълнителни разходи и пропуснати доходи.

9. Помощта се ограничава до максимален размер от 200 EUR за хектар годишно.

Този максимален размер може да бъде увеличен по изключение с оглед на специфични обстоятелства, които следва да бъдат обосновани в програмите за развитие на селските райони.

*Член 38***Помощ за трансфер на знания и информационни дейности в сектора на горското стопанство**

1. Помощта за трансфер на знания и информационни дейности, предоставена в полза на предприятия, извършващи дейност в сектора на горското стопанство, е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—6 от настоящия член и в глава I.

2. Помощта обхваща дейности за професионално обучение и придобиване на умения, включително курсове за обучение, семинари и индивидуално обучение, демонстрационни дейности и информационни дейности. ► **M2** Инфраструктурата, инсталирана в резултат на демонстрация, може да се използва след приключването на операцията. ◀

Помощта може да обхваща и краткосрочни обмени на опит в управлението на гори и посещения на гори.

Помощта за демонстрационни дейности може да обхваща съответните разходи за инвестиции.

▼M2

Помощта за демонстрационни проекти, която се съфинансира по линия на ЕЗФРСР или се отпуска като допълнително национално финансиране към такава съфинансирана помощ и която се предоставя под формата на финансови инструменти, може да обхваща допустими разходи, различни от посочените в параграф 3, буква б), при условие че разходите са напълно допустими съгласно Регламент (ЕС) № 1305/2013 и че помощта е идентична с основната мярка, включена в одобрената съгласно същия регламент програма за развитие на селските райони.

▼B

3. Помощта покрива следните допустими разходи:

- a) разходите за организирането и осъществяването на трансфера на знания или информационната дейност;
- б) в случай на демонстрационни проекти по отношение на инвестициите:
 - i) изграждането, придобиването (включително на лизинг) или подобренията на недвижимо имущество, като разходите за земя са допустими само в размер, ненадхвърлящ 10 % от общите допустими разходи за съответното действие;
 - ii) закупуването или покупката на лизинг на машини и оборудване до пазарната стойност на актива;

▼B

- iii) общи разходи, свързани с разходите, посочени в подточки i) и ii), като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, такси за консултации относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за осъществимост; проучванията за осъществимост продължават да бъдат допустими разходи дори когато въз основа на резултатите от тях не са извършени разходи по подточки i) и ii);
 - iv) придобиването или разработването на компютърен софтуер и придобиването на патенти, лицензи, авторски права и търговски марки;
- в) разходите за път, настаняване и дневните командировъчни на участниците.
4. Помощта, посочена в параграф 3, букви а) и б), не включва директни плащания към бенефициерите. Помощта се изплаща на доставчика на трансфер на знания и информационни дейности.
5. Органите, предоставящи трансфер на знания и информационни дейности, разполагат с необходимия капацитет под формата на квалификации на персонала и редовно обучение за изпълнение на такива задачи.
6. Интензитетът на помощта е ограничен до 100 % от допустимите разходи.

*Член 39***Помощ за консултантски услуги в сектора на горското стопанство**

1. Помощта за консултантски услуги, предоставяна в полза на горски стопани и други стопани на земя, е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—7 от настоящия член и в глава I.
2. Помощта се предоставя, за да се помогне на горските стопани и другите стопани на земя да се възползват от консултантски услуги за подобряване на икономическите и екологичните показатели и на климатичната съобразеност и устойчивостта на изменението на климата на техните стопанства, предприятия или инвестиции.
3. Консултациите обхващат като минимум въпроси, свързани с прилагането на Директива 92/43/ЕИО, Директива 2000/60/ЕО и Директива 2009/147/ЕО.
- Консултациите могат да включват и въпроси, свързани с икономическите и екологичните показатели на горските стопанства.
4. Помощта не може да включва директни плащания към бенефициерите. Помощта се изплаща на доставчика на консултантските услуги.

Доставчикът на консултантски услуги разполага с подходящи ресурси от редовно обучен и квалифициран персонал и консултантски опит и надеждност по отношение на сферите, в които дават консултации.

▼ M2

Помощта, която се съфинансира по линия на ЕЗФРСР или се отпуска като допълнително национално финансиране към такава съфинансирана помощ, може да се изплаща на управляващия орган, посочен в член 65, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) № 1305/2013.

▼ B

5. При предоставянето на консултации доставчикът на консултантски услуги спазва задълженията за поверителност на информацията съгласно член 13, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

6. Когато това е обосновано и уместно, част от консултациите могат да се предоставят на групи, като същевременно се отчита положението на отделните бенефициери на консултантските услуги.

7. Помощта е ограничена до 1500 EUR на консултация.

Член 40

Помощ за инвестиции в инфраструктура, свързана с развитието, модернизирането или адаптирането на сектора на горското стопанство

1. Помощта за инвестиции в инфраструктура, свързана с развитието, модернизирането или адаптирането на сектора на горското стопанство, предоставяна в полза на предприятия, извършващи дейност в сектора на горското стопанство, е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—9 от настоящия член и в глава I.

2. Помощта

а) се предоставя в рамките на програма за развитие на селските райони в съответствие с Регламент (ЕС) № 1305/2013 и делегираните актове и актовете за изпълнение, приети от Комисията по силата на посочения регламент:

i) като помощ, съфинансирана от ЕЗФРСР; или

ii) като допълнително национално финансиране към помощта, посочена в подточка i);

и

б) е идентична с основната мярка за развитие на селските райони, предвидена в програмата за развитие на селските райони, посочена в буква а).

3. В правното основание за помощта се посочва, че тя не се въвежда в действие преди Комисията да е одобрила съответната програма за развитие на селските райони.

4. Инвестициите трябва да съответстват на законодателството на Съюза и на националното законодателство на съответната държава членка в областта на защитата на околната среда. За инвестиции, които изискват оценка на въздействието върху околната среда съгласно Директива 2011/92/ЕС, по отношение на помощта се прилага изискването тази оценка да е извършена и разрешението за изпълнение на съответния инвестиционен проект да е издадено преди датата на предоставяне на индивидуалната помощ.

▼ M2

Първата алинея не се прилага по отношение на помощта, която се предоставя под формата на финансови инструменти.

▼ B

5. Помощта обхваща инвестициите в материални и нематериални активи, които се отнасят до инфраструктура, свързана с развитието, модернизирването или адаптирането на горите, включително:

- а) достъп до горска земя;
- б) комасация и мелиорация на земята;
- в) енергоснабдяване и водоснабдяване.

6. ► **M2** Освен в случаите, когато подпомагането се предоставя под формата на финансови инструменти, помощта покрива следните допустими разходи: ◀

- а) изграждането, придобиването (включително на лизинг) или подобренията на недвижимо имущество, като разходите за земя са допустими само в размер, ненадхвърлящ 10 % от общите допустими разходи за съответното действие;
- б) закупуването или покупката на лизинг на машини и оборудване до пазарната стойност на актива;
- в) общи разходи, свързани с разходите, посочени в букви а) и б), като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, такси за консултации относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за осъществимост; проучванията за осъществимост остават допустими разходи дори когато въз основа на резултатите от тях не са извършени разходи по букви а) и б);
- г) придобиването или разработването на компютърен софтуер и придобиването на патенти, лицензи, авторски права и търговски марки;
- д) разходите за изработване на планове за управление на горите и на техни равностойни инструменти.

7. ► **M2** Освен в случаите, когато подпомагането се предоставя под формата на финансови инструменти, разходите, различни от посочените в параграф 6, букви а) и б), свързани с договори за лизинг, например марж на лизингодателя, разходи за рефинансиране на лихви, административни разходи и разходи за застраховка, не се считат за допустими разходи. ◀

Оборотният капитал не се счита за допустим разход.

8. В случай на непроизводствени инвестиции, инвестиции, насочени изключително към повишаване на екологичната стойност на горите, и инвестиции за горски пътища, които са достъпни безплатно за обществеността и обслужват многофункционалните аспекти на гората, интензитетът на помощта е ограничен до 100 % от допустимите разходи.

9. В случай на инвестиции, които повишават краткосрочния или дългосрочния икономически потенциал на горите, интензитетът на помощта е ограничен до следните ставки:

▼B

- a) 75 % от размера на допустимите разходи за инвестиции в най-отдалечените райони;
- b) 75 % от размера на допустимите разходи за инвестиции в малките острови в Егейско море;
- в) 50 % от размера на допустимите разходи за инвестиции в по-слабо развитите региони и във всички региони, чийто БВП на глава от населението за периода от 1 януари 2007 г. до 31 декември 2013 г. е бил под 75 % от средния за ЕС—25 през референтния период, но чийто БВП на глава от населението е над 75 % от средния БВП за ЕС—27;
- г) 40 % от размера на допустимите разходи за инвестиции в други райони.

*Член 41***Помощ за инвестиции в лесовъдни технологии и в преработката, мобилизирането и търговията с горски продукти**

1. Помощта за инвестиции в лесовъдни технологии и в преработката, мобилизирането и търговията с горски продукти, предоставена на частни горски производители, общини и техни сдружения, и на МСП, е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—11 от настоящия член и в глава I.

2. Помощта

a) се предоставя в рамките на програма за развитие на селските райони в съответствие с Регламент (ЕС) № 1305/2013 и делегираните актове и актовете за изпълнение, приети от Комисията по силата на посочения регламент:

- i) като помощ, съфинансирана от ЕЗФРСР; или
- ii) като допълнително национално финансиране към помощта, посочена в подточка i);

и

b) е идентична с основната мярка за развитие на селските райони, предвидена в програмата за развитие на селските райони, посочена в буква a).

3. В правното основание за помощта се посочва, че тя не се въвежда в действие преди Комисията да е одобрила съответната програма за развитие на селските райони.

4. Инвестициите трябва да съответстват на законодателството на Съюза и на националното законодателство на съответната държава членка в областта на защитата на околната среда. За инвестиции, които изискват оценка на въздействието върху околната среда съгласно Директива 2011/92/ЕС, помощта подлежи на условието, че тази оценка трябва да е извършена и разрешението за изпълнение на съответния инвестиционен проект трябва да е издадено преди датата на предоставяне на индивидуалната помощ.

▼M2

Първата алинея не се прилага по отношение на помощта, която се предоставя под формата на финансови инструменти.

▼B

5. За териториите на Азорските острови, Мадейра, Канарските острови, малките острови в Егейско море и френските отвъдморски департаменти помощ може да се предоставя и на предприятия, които не са МСП.

▼ B

6. ► **M2** Освен в случаите, когато подпомагането се предоставя под формата на финансови инструменти, помощта покрива следните допустими разходи: ◀

- a) изграждането, придобиването, включително на лизинг, или подобренията на недвижимо имущество, като разходите за земя са допустими само в размер, ненадхвърлящ 10 % от общите допустими разходи за съответното действие;
- б) закупуването или покупката на лизинг на машини и оборудване до пазарната стойност на актива;
- в) общи разходи, свързани с разходите, посочени в букви а) и б), като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, такси за съвети относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за осъществимост; проучванията за осъществимост остават допустими разходи дори когато, въз основа на резултатите от тях, не са извършени разходи по букви а) и б);
- г) придобиването или разработването на компютърен софтуер и придобиването на патенти, лицензи, авторски права и търговски марки;
- д) разходите за изработване на планове за управление на горите, както и на техен равностоен инструмент.

7. ► **M2** Освен в случаите, когато подпомагането се предоставя под формата на финансови инструменти, разходите, различни от посочените в параграф 6, букви а) и б), свързани с договори за лизинг, например марж на лизингодателя, разходи за рефинансиране на лихви, административни разходи и разходи за застраховка, не се считат за допустими разходи. ◀

Оборотният капитал не се счита за допустим разход.

8. Инвестициите, свързани с подобряване на икономическата стойност на горите, са оправдани във връзка с очакваното подобряване на горите в едно или повече стопанства и може да включват инвестиции за оборудване и практики за прибиране на реколтата, щадящи почвата и ресурсите.

9. Инвестициите, свързани с използването на дървесина като суровина или като източник за производство на енергия, се ограничават до всички стопански операции, предхождащи промишлената преработка.

▼ M2

Освен в случаите, когато подпомагането се предоставя под формата на финансови инструменти, се прилагат следните условия:

- a) при инвестиции в инфраструктура за енергия от възобновяеми източници, която консумира или произвежда енергия, се спазват минимални стандарти за енергийна ефективност, ако такива стандарти съществуват на национално равнище;
- б) инвестициите в инсталации, чиято основна цел е производството на електроенергия от биомаса, не са допустими за помощ, освен ако се използва минимален процент на топлинна енергия, който се определя от държавите членки;

▼ M2

- в) помощта за инвестиционни проекти в областта на биоенергетиката се ограничава до производството на биоенергия, която отговаря на приложимите критерии за устойчивост, установени в законодателството на Съюза, включително в член 17, параграфи 2 — 6 от Директива 2009/28/ЕО.

▼ B

10. За горски стопанства над даден праг, който се определя от държавите членки, условие за помощта е представянето на съответната информация от план за управление на горите или равносвален инструмент в съответствие с устойчивото управление на горите, определено от Втората министерска конференция за защита на горите в Европа, проведена през 1993 г.

11. Интензитетът на помощта е ограничен до следните ставки:

- а) 75 % от размера на допустимите разходи за инвестиции в най-отдалечените райони;
- б) 75 % от размера на допустимите разходи за инвестиции в малките острови в Егейско море;
- в) 50 % от размера на допустимите разходи за инвестиции в слабо развитите региони и във всички региони, чийто БВП на глава от населението за периода от 1 януари 2007 г. до 31 декември 2013 г. е бил под 75 % от средния за ЕС—25 през референтния период, но чийто БВП на глава от населението е над 75 % от средния БВП за ЕС—27;
- г) 40 % от размера на допустимите разходи за инвестиции в други райони.

*Член 42***Съхранение на генетичните ресурси в горското стопанство**

1. Помощта за съхранението на генетичните ресурси в горското стопанство, свързано с горскоекологични услуги и услуги във връзка с климата и опазването на горите, която се предоставя на публични или частни субекти, общини и техни сдружения, е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—6 от настоящия член и в глава I.

2. Помощта

- а) се предоставя в рамките на програма за развитие на селските райони в съответствие с Регламент (ЕС) № 1305/2013 и делегираните актове и актовете за изпълнение, приети от Комисията по силата на посочения регламент:

- i) като помощ, съфинансирана от ЕЗФРСР; или
- ii) като допълнително национално финансиране към помощта, посочена в подточка i);

и

- б) е идентична с основната мярка за развитие на селските райони, предвидена в програмата за развитие на селските райони, посочена в буква а).

3. В правното основание за помощта се посочва, че тя не се въвежда в действие преди Комисията да е одобрила съответната програма за развитие на селските райони.

4. За целите на настоящия член се прилагат следните определения:

▼B

- а) „опазване in situ“ означава опазване на генетичен материал в екосистемите и естествените местообитания, както и поддържането и възстановяването на жизнеспособни популации от видове в тяхното естествено обкръжение;
 - б) „опазване в горското стопанство“ означава опазване in situ и развитие на ниво горско стопанство;
 - в) „съхранение ex situ“ означава съхранение на генетичен материал за горското стопанство извън естественото му местообитание;
 - г) „събиране ex situ“ означава събиране на генетичен материал за горското стопанство, държан извън естественото му местообитание.
5. Помощта покрива разходите за следните операции:
- а) целеви действия: действия, които насърчават съхранението, характеризирането, събирането и използването на генетични ресурси in situ и ex situ в горското стопанство, включително публикувани в интернет описи на понастоящем съхранявани in situ генетични ресурси, в това число съхранение в горско стопанство, както и колекции ex situ и бази данни;
 - б) съгласувани действия: действия за насърчаване на обмена между компетентните организации в държавите членки на информация за съхранението, характеризирането, събирането и използването на генетични ресурси в горското стопанство на ЕС;
 - в) съпътстващи действия: действия по осведомяване, разпространение на информация и консултиране, в които участват неправителствени организации и други заинтересовани страни, курсове за обучение, както и подготовка на технически доклади.
6. Помощта е ограничена до 100 % от допустимите разходи.

*Член 43***Помощ за комасация на горска земя**

Помощта за комасацията на горска земя е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в глава I, и се предоставя:

- а) на частни горски стопани, които са МСП; и
- б) за правните и административни разходи, включително разходите за проучване, като се ограничава до тях; и
- в) до 100 % от действително извършените разходи.

РАЗДЕЛ 6

Помощ в полза на МСП в селските райони, съфинансирана от ЕЗФРСР или предоставяна като допълнително национално финансиране към такива съфинансирани мерки

Член 44

Помощ за инвестиции, свързани с преработката на селскостопански в неселскостопански продукти или с производството на памук

1. Предоставяната на МСП помощ за инвестиции, свързани с преработката на селскостопански в неселскостопански продукти или с производството на памук, включително дейностите по омаганяване, е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, когато изпълнява условията, определени в параграфи 2—10 от настоящия член и в глава I.

▼B

2. Помощта

а) се предоставя в рамките на програма за развитие на селските райони в съответствие с Регламент (ЕС) № 1305/2013 и делегираните актове и актовете за изпълнение, приети от Комисията по силата на посочения регламент:

- i) като помощ, съфинансирана от ЕЗФРСР; или
- ii) като допълнително национално финансиране към помощта, посочена в подточка i);

и

б) е идентична с основната мярка за развитие на селските райони, предвидена в програмата за развитие на селските райони, посочена в буква а).

3. В правното основание за помощта се посочва, че тя не се въвежда в действие преди Комисията да е одобрила съответната програма за развитие на селските райони.

4. Инвестициите, свързани с производството на биогориво или електричество от възобновяеми източници, не са допустими за помощ съгласно настоящия член.

5. Инвестициите трябва да съответстват на законодателството на Съюза и на националното законодателство на съответната държава членка в областта на защитата на околната среда. За инвестиции, които изискват оценка на въздействието върху околната среда съгласно Директива 2011/92/ЕС, по отношение на помощта се прилага изискването тази оценка да е извършена и разрешението за изпълнение на съответния инвестиционен проект да е издадено преди датата на предоставяне на индивидуалната помощ.

▼M2

Първата алинея не се прилага по отношение на помощта, която се предоставя под формата на финансови инструменти.

▼B

6. Помощта обхваща инвестициите в материални и нематериални активи.

7. ► **M2** Освен в случаите, когато подпомагането се предоставя под формата на финансови инструменти, помощта покрива следните допустими разходи: ◀

- а) изграждането, придобиването (включително на лизинг) или подобренията на недвижимо имущество, като разходите за земя са допустими само в размер, ненадхвърлящ 10 % от общите допустими разходи за съответното действие;
- б) закупуването или покупката на лизинг на машини и оборудване до пазарната стойност на актива;
- в) общи разходи, свързани с разходите, посочени в букви а) и б), като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, такси за консултации относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за осъществимост; проучванията за осъществимост остават допустими разходи дори когато въз основа на резултатите от тях не са извършени разходи по букви а) и б);
- г) придобиването или разработването на компютърен софтуер и придобиването на патенти, лицензи, авторски права и търговски марки.

▼B

8. ► **M2** Освен в случаите, когато подпомагането се предоставя под формата на финансови инструменти, разходите, различни от посочените в параграф 7, букви а) и б), свързани с договори за лизинг, например марж на лизингодателя, разходи за рефинансиране на лихви, административни разходи и разходи за застраховка, не се считат за допустими разходи. ◀

Оборотният капитал не се счита за допустим разход.

9. Интензитетът на помощта е ограничен до следните ставки:

а) в най-отдалечените региони:

- i) 80 % от размера на допустимите разходи за инвестиции в региони, чийто БВП на глава от населението е по-малък или равен на 45 % от средния за ЕС—27;
- ii) 65 % от размера на допустимите разходи за инвестиции в региони, чийто БВП на глава от населението е между или равен на 45 % и 60 % от средния за ЕС—27;
- iii) 55 % от размера на допустимите разходи за инвестиции в региони, чийто БВП на глава от населението е между или равен на 60 % и 75 % от средния за ЕС—27;
- iv) 45 % от размера на допустимите разходи за инвестиции в други най-отдалечени региони;

б) в по-слабо развитите региони:

- i) 60 % от размера на допустимите разходи за инвестиции в региони, чийто БВП на глава от населението е по-малък или равен на 45 % от средния за ЕС—27;
- ii) 45 % от размера на допустимите разходи за инвестиции в региони, чийто БВП на глава от населението е между или равен на 45 % и 60 % от средния за ЕС—27;
- iii) 35 % от размера на допустимите разходи за инвестиции в райони, чийто БВП на глава от населението е над 60 % от средния за ЕС—27;

в) във „в“ регионите:

- i) 25 % от размера на допустимите разходи за инвестиции в слаборазвитите региони и в региони на ниво NUTS 3 или части от региони на ниво NUTS 3, които имат сухопътна граница с държава извън Европейското икономическо пространство или Европейската асоциация за свободна търговия;
- ii) 20 % от размера на допустимите разходи за инвестиции във „в“ региони, които не са предварително определени;
- iii) в бившите „а“ региони интензитетите на помощта могат да бъдат увеличени с до 5 процентни пункта през периода от 1 юли 2014 г. до 31 декември 2017 г.;
- iv) ако „в“ регион е съседен на „а“ регион, максималният интензитет на помощта в регионите на ниво NUTS 3 или в части от регионите на ниво NUTS 3 в рамките на този „в“ регион, които са съседни на „а“ региона, при необходимост може да бъде увеличен, така че разликата в интензитета на помощта между двата региона да не надвишава 15 процентни пункта;

г) 10 % от размера на допустимите разходи за инвестиции във всички други региони.

10. Максималните интензитети на помощта, предвидени в параграф 9, могат да бъдат увеличени с до 10 процентни пункта за микро- и малки предприятия.

Член 45

Помощ за започване на стопанска дейност за неселскостопански дейности в селските райони

1. Предоставяната на МСП помощ за започване на стопанска дейност за неселскостопански дейности в селските райони е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—9 от настоящия член и в глава I.

2. Помощта

а) се предоставя в рамките на програма за развитие на селските райони в съответствие с Регламент (ЕС) № 1305/2013 и делегираните актове и актовете за изпълнение, приети от Комисията по силата на посочения регламент:

i) като помощ, съфинансирана от ЕЗФРСР; или

ii) като допълнително национално финансиране към помощта, посочена в подточка i);

и

б) е идентична с основната мярка за развитие на селските райони, предвидена в програмата за развитие на селските райони, посочена в буква а).

3. В правното основание за помощта се посочва, че тя не се въвежда в действие преди Комисията да е одобрила съответната програма за развитие на селските райони.

4. Помощта се предоставя на следните категории бенефициери:

а) земеделски стопани или членове на земеделско домакинство в селски райони, които стартират неселскостопански дейности;

б) микро- и малки предприятия в селските райони; и

в) физически лица в селските райони.

5. Когато членът на земеделско домакинство, посочено в параграф 4, буква а), е юридическо лице или група от юридически лица, той трябва да извършва селскостопанска дейност в земеделското стопанство към момента на подаване на заявлението за помощта.

6. Условие за предоставяне на помощта е представянето на финансово-икономически план на компетентния орган на съответната държава членка. Изпълнението на посочения финансово-икономически план започва в срок от девет месеца от датата на решението за предоставяне на помощта.

Във финансово-икономическия план се съдържа описание на следното:

а) първоначалното икономическо състояние на бенефициера;

б) етапите и целите за развитие на новите дейности на бенефициера;

▼B

в) сведения за мерките, необходими за развитие на дейностите на бенефициера, например сведения за инвестиции, обучение, консултации.

▼M2

Финансово-икономическият план е с максимална продължителност пет години.

▼B

7. ►**M2** Помощта се изплаща най-малко на два транша. ◀

Траншовете могат да бъдат прогресивно намаляващи.

Плащането на последния транш зависи от правилното изпълнение на финансово-икономическия план, посочен в параграф 6.

8. Държавите членки определят размера на помощта, като отчитат социално-икономическата ситуация на региона, обхванат от програмата за развитие на селските райони.

9. Помощта е ограничена до 70 000 EUR за един бенефициер.

*Член 46***Помощ за консултантски услуги за МСП в селските райони**

1. Помощта за консултантски услуги за МСП в селските райони е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—9 от настоящия член и в глава I.

2. Помощта

а) се предоставя в рамките на програма за развитие на селските райони в съответствие с Регламент (ЕС) № 1305/2013 и делегираните актове и актовете за изпълнение, приети от Комисията по силата на посочения регламент:

- i) като помощ, съфинансирана от ЕЗФРСР; или
- ii) като допълнително национално финансиране към помощта, посочена в подточка i);

и

б) е идентична с основната мярка за развитие на селските райони, предвидена в програмата за развитие на селските райони, посочена в буква а).

3. Помощта се предоставя, за да се помогне на МСП в селските райони да се възползват от консултантски услуги за подобряване на икономическите и екологичните показатели, на климатичната съобразеност и устойчивостта на изменението на климата на техните предприятия и инвестиции.

4. Консултациите могат да включват въпроси, свързани с икономическите и екологичните показатели на бенефициера.

5. Помощта не може да включва директно плащане към бенефициерите. ►**M2** Помощта се изплаща на доставчика на консултантските услуги или на управляващия орган, посочен в член 65, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) № 1305/2013. ◀

6. Доставчикът на консултантските услуги разполага с подходящи ресурси от редовно обучен и квалифициран персонал и консултантски опит и надеждност в сферите, в които дават консултации.

▼B

7. При предоставянето на консултации доставчиците на консултантски услуги спазват задълженията за поверителност на информацията, посочени в член 13, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.
8. Когато това е уместно, част от консултациите могат да се предоставят на групи, като същевременно се отчита положението на всеки отделен потребител на консултантските услуги.
9. Размерът на помощта е ограничен до 1500 EUR на консултация.

*Член 47***Помощ за трансфер на знания и информационни дейности в полза на МСП в селските райони**

1. Помощта за трансфер на знания и информационни дейности в полза на МСП в селските райони е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—7 от настоящия член и в глава I.
2. Помощта
 - а) се предоставя в рамките на програма за развитие на селските райони в съответствие с Регламент (ЕС) № 1305/2013 и делегираните актове и актовете за изпълнение, приети от Комисията по силата на посочения регламент:
 - i) като помощ, съфинансирана от ЕЗФРСР; или
 - ii) като допълнително национално финансиране към помощта, посочена в подточка i);
 - и
 - б) е идентична с основната мярка за развитие на селските райони, предвидена в програмата за развитие на селските райони, посочена в буква а).
3. Помощта обхваща дейности за професионално обучение и придобиване на умения, включително курсове за обучение, семинари и индивидуално обучение, демонстрационни дейности и информационни дейности. ► **M2** Инфраструктурата, инсталирана в резултат на демонстрация, може да се използва след приключването на операцията. ◀

Помощта за демонстрационни дейности може да обхваща съответните разходи за инвестиции.

▼M2

Помощта за демонстрационни проекти, която се предоставя под формата на финансови инструменти, може да обхваща и други допустими разходи, освен посочените в параграф 4, буква б), при условие че разходите са напълно допустими съгласно Регламент (ЕС) № 1305/2013.

▼B

4. Помощта покрива следните допустими разходи:
 - а) разходите за организирането и осъществяването на трансфера на знания или информационната дейност;
 - б) в случай на демонстрационни проекти по отношение на инвестициите:
 - i) изграждането, придобиването (включително на лизинг) или подобренията на недвижимо имущество, като разходите за земя са допустими само в размер, ненадхвърлящ 10 % от общите допустими разходи за съответното действие;
 - ii) закупуването или покупката на лизинг на машини и оборудване до пазарната стойност на актива;

▼B

- iii) общи разходи, свързани с разходите, посочени в подточки i) и ii), като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, такси за консултации относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за осъществимост; проучванията за осъществимост продължават да бъдат допустими разходи дори когато въз основа на резултатите от тях не са извършени разходи по подточки i) и ii);
 - iv) придобиването или разработването на компютърен софтуер и придобиването на патенти, лицензи, авторски права и търговски марки;
- в) разходи за път, настаняване и дневни командировъчни на участниците.

5. Помощта не може да включва директни плащания към бенефициерите.

Посочената помощ се изплаща на доставчика на трансфер на знания и информационни дейности.

Органите, предоставящи трансфер на знания и информационни дейности, разполагат с необходимия капацитет под формата на квалификации на персонала и редовно обучение за изпълнение на посочените задачи.

6. Помощта е достъпна за всички предприятия, отговарящи на критериите за предоставяне на помощта и извършващи дейност в съответните селски райони, въз основа на обективно определени условия.

7. Интензитетът на помощта е ограничен до следните ставки:

- а) 60 % от допустимите разходи в случай на средни предприятия;
- б) 70 % от допустимите разходи в случай на микро- и малки предприятия.

*Член 48***Помощ за ново участие на активни земеделски стопани в схеми за качество на памук и храни****▼M2**

1. Помощта за ново участие или за участие през предходните пет години на активни земеделски стопани и групи земеделски стопани, които действат като МСП, в схемите за качество на памук и храни е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако отговаря на условията, определени в параграфи 2—7 от настоящия член и в глава I от настоящия регламент.

▼B

2. Помощта

а) се предоставя в рамките на програма за развитие на селските райони в съответствие с Регламент (ЕС) № 1305/2013 и делегираните актове и актовете за изпълнение, приети от Комисията по силата на посочения регламент:

- i) като помощ, съфинансирана от ЕЗФРСР; или
- ii) като допълнително национално финансиране към помощта, посочена в подточка i);

и

б) е идентична с основната мярка за развитие на селските райони, предвидена в програмата за развитие на селските райони, посочена в буква а).

▼B

3. В правното основание за помощта се посочва, че тя не се въвежда в действие преди Комисията да е одобрила съответната програма за развитие на селските райони.

4. Помощта се предоставя за ново участие в един от следните видове схеми за качество:

a) схемите за качество на памук и храни, създадени с Регламент (ЕС) № 1151/2012;

б) схемите за качество на памук и храни, включително схемите за сертифициране, признати от държавите членки като отговарящи на следните критерии:

i) спецификата на крайния продукт, произведен по такива схеми за качество, произтича от ясни задължения, с които да се гарантират:

— специфични характеристики на продукта,

— специфични селскостопански или производствени методи, или

— определено качество на крайния продукт, което значително надхвърля пазарните стокови стандарти по отношение на общественото здраве, здравето на животните или растенията, хуманното отношение към животните или опазването на околната среда;

ii) схемата е отворена за всички производители;

iii) схемата включва задължителни спецификации за крайния продукт и спазването на тези спецификации се удостоверява от публични органи или от независим орган за инспекции;

iv) схемата е прозрачна и осигурява пълна проследимост на селскостопанските продукти;

в) схемите за доброволно сертифициране на храни, които съответната държава членка признава като отговарящи на изискванията, посочени в съобщението на Комисията, озаглавено „Насоки за най-добри практики на ЕС за схемите за доброволно сертифициране на селскостопански продукти и храни“—.

5. Помощта се предоставя като годишно поощрение под формата на плащане, чийто размер се определя в съответствие с размера на постоянните разходи, възникващи от участието в схеми за качество.

6. Помощта се предоставя за максимален период от пет години.

▼M2

Ако присъединяването за първи път към схемата за качество е започнало преди подаване на заявлението за подпомагане, максималният период от пет години се намалява с броя на годините, изтекли от присъединяването за първи път до момента на подаване на заявлението за подпомагане.

▼B

7. Размерът на помощта е ограничен до 3000 EUR на бенефициер годишно.

*Член 49***Помощ за дейности за информиране и насърчаване по отношение на памук и храни, обхванати от схема за качество**

1. Помощта за дейности за информиране и насърчаване по отношение на памук и храни, обхванати от схема за качество, е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3,

▼B

буква в) от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от него, ако изпълнява условията, определени в параграфи 2—11 от настоящия член и в глава I.

2. Помощта

а) се предоставя в рамките на програма за развитие на селските райони в съответствие с Регламент (ЕС) № 1305/2013 и делегираните актове и актовете за изпълнение, приети от Комисията по силата на посочения регламент:

- i) като помощ, съфинансирана от ЕЗФРСР; или
- ii) като допълнително национално финансиране към помощта, посочена в подточка i);

и

б) е идентична с основната мярка за развитие на селските райони, предвидена в програмата за развитие на селските райони, посочена в буква а).

3. В правното основание за помощта се посочва, че тя не се въвежда в действие преди Комисията да е одобрила съответната програма за развитие на селските райони.

4. Помощта се предоставя на групи производители, извършващи дейностите за информиране и насърчаване.

5. Допустими за помощ са само дейности по информиране и насърчаване, извършвани в рамките на вътрешния пазар.

6. Помощта се предоставя за дейности за информиране и насърчаване по отношение на памук и храни, които са обхванати от схема за качество и за които се предоставя помощ в съответствие с член 48 от настоящия регламент.

7. Помощта покрива разходите за действия със следните характеристики:

а) те са разработени с оглед да насърчават потребителите да купуват хранителни продукти или памук, обхванати от схема за качество, посочена в член 48, параграф 4 от настоящия регламент;

б) те поставят акцент върху специфични особености или преимущества на храната или памука, особено върху качеството, специфичния метод за производство, високите стандарти за хуманно отношение към животните и опазване на околната среда, свързани със съответната схема за качество.

8. Действията, посочени в параграф 6 от настоящия член, не подтикват потребителите да купуват дадена храна или памук поради конкретния им произход, с изключение на тези, които са включени в схемите за качество, посочени в дял II от Регламент (ЕС) № 1151/2012.

9. Произходът на храната или памука може да бъде указан, при условие че споменаването му е необходимо за изразяване на основното послание.

10. Дейностите по информиране и насърчаване, свързани с отделни предприятия или търговски марки, не се допускат за помощ.

11. Интензитетът на помощта е ограничен до 70 % от допустимите разходи.

ГЛАВА IV

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 50

Отмяна

1. Регламент (ЕО) № 1857/2006 се отменя.
2. Чрез дерогация от параграф 1 от настоящия член Регламент (ЕО) № 1857/2006 продължава да се прилага до 31 декември 2015 г. по отношение на помощта, предоставена във връзка с Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета ⁽¹⁾ и правилата за прилагането му.

Член 51

Преходни разпоредби

1. Настоящият регламент се прилага за индивидуална помощ, предоставена преди датата на неговото влизане в сила, ако въпросната индивидуална помощ изпълнява всички условия, определени в настоящия регламент, с изключение на членове 9 и 10.
2. Всички помощи, които не са освободени от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора по силата на настоящия регламент или на регламенти, приети съгласно член 1 от Регламент 994/98, който е бил в сила преди това, се оценяват от Комисията в съответствие с Насоките на Европейския съюз за държавната помощ в сектора на селското и горското стопанство и в селските райони за периода 2014—2020 г. и с другите относими рамки, насоки, съобщения и известия.
3. Всички индивидуални помощи, предоставени преди 1 януари 2015 г. по силата на който и да било регламент, бил приет съгласно член 1 от Регламент № 994/98 и в сила към момента на предоставяне на помощта, са съвместими с вътрешния пазар и освободени от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора.
4. В края на срока на действие на настоящия регламент всички схеми за помощ, освободени по предвидения в него ред, остават освободени в рамките на период за приспособяване от шест месеца.

Чрез дерогация от първа алинея в края на срока на действие на настоящия регламент схемите за помощ, които попадат в обхвата на Регламент (ЕС) № 1305/2013 и са съфинансирани от ЕЗФРСР или се предоставят като допълнително национално финансиране за такива съфинансирани мерки, остават освободени за времетраенето на програмния период в съответствие с Регламент (ЕС) № 1305/2013 и правилата за прилагането му.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета от 20 септември 2005 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ L 277, 21.10.2005 г., стр. 1).

▼B

Член 52

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на 1 юли 2014 г.

Той се прилага до 31 декември 2020 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ОПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА МИКРО-, МАЛКИ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Член 1

Предприятие

За предприятие се счита всеки субект, упражняващ стопанска дейност, независимо от правната му форма. Това включва по-специално самонаетите лица и семейните предприятия, упражняващи занаятчийска или друга дейност, както и сдруженията или асоциациите, упражняващи редовно стопанска дейност.

Член 2

Численост на персонала и финансови тавани при определяне на категориите предприятия

1. Категорията на микро-, малките и средните предприятия (МСП) обхваща предприятията, в които работят по-малко от 250 души, чийто годишен оборот не надхвърля 50 млн. евро и/или чието годишно балансово число не надхвърля 43 млн. евро.
2. В рамките на категорията МСП „малко предприятие“ се определя като предприятие, в което работят по-малко от 50 души, чийто годишен оборот и/или чието годишно балансово число не надвишава 10 млн. евро.
3. В рамките на категорията МСП „микропредприятие“ се определя като предприятие, в което работят по-малко от 10 души, чийто годишен оборот и/или чието годишно балансово число не надхвърля 2 млн. евро.

Член 3

Видове предприятия, взети предвид при определяне на числеността на персонала и финансовите показатели

1. „Самостоятелно предприятие“ е всяко предприятие, което не е класифицирано като предприятие партньор по смисъла на параграф 2 или като свързано предприятие по смисъла на параграф 3.
2. „Предприятия партньори“ са всички предприятия, които не са класифицирани като свързани предприятия по смисъла на параграф 3 и между които съществува следното взаимоотношение: дадено предприятие (предприятие нагоре по веригата) притежава — самостоятелно или съвместно с едно или повече свързани предприятия по смисъла на параграф 3 — 25 % или повече от капитала или правата на глас на друго предприятие (предприятие надолу по веригата).

Дадено предприятие може обаче да се определя като самостоятелно и по този начин да няма предприятия партньори, дори ако посоченият праг от 25 % е достигнат или надвишен от следните инвеститори, при условие че тези инвеститори не са свързани по смисъла на параграф 3 нито индивидуално, нито съвместно с въпросното предприятие:

- а) корпорации за публични инвестиции, дружества за рисков капитал, отделни лица или групи лица с редовна дейност в областта на рисковия капитал, които инвестират чрез капиталово финансиране в некотираните фирми („бизнес ангели“), при условие че размерът на общата инвестиция на тези „бизнес ангели“ е под 1 250 000 EUR в едно и също предприятие;

▼B

- б) университети или изследователски центрове с нестопанска цел;
 - в) институционални инвеститори, включително фондове за регионално развитие;
 - г) автономни местни власти с годишен бюджет под 10 млн. евро и чието население е по-малко от 5000 жители.
3. „Свързани предприятия“ са предприятията, които имат едно от следните взаимоотношения помежду си:
- а) дадено предприятие притежава мнозинство от правата на глас на акционерите или съдружниците в друго предприятие;
 - б) дадено предприятие има право да назначава или отстранява мнозинството от членовете на административния, управителния или надзорния орган на друго предприятие;
 - в) дадено предприятие има право да упражнява доминиращо влияние върху друго предприятие по силата на договор, сключен с това предприятие, или на разпоредба в устава или в учредителния акт на това предприятие;
 - г) дадено предприятие, което е акционер или съдружник в друго предприятие, контролира самостоятелно, по силата на споразумение с останалите акционери или съдружници в това предприятие, мнозинството от правата на глас на акционерите или съдружниците в това предприятие.

Налице е презумпция, че не съществува доминиращо влияние, ако инвеститорите, посочени в параграф 2, втора алинея, не участват пряко или косвено в управлението на въпросното предприятие, без да се засягат правата им като акционери.

Предприятията, поддържащи някое от описаните в първа алинея взаимоотношения посредством едно или няколко други предприятия или посредством някой от посочените в параграф 2 инвеститори, също се считат за свързани.

Предприятията, поддържащи някое от тези взаимоотношения посредством физическо лице или група от действащи съвместно физически лица, също се считат за свързани, ако упражняват дейността си или част от нея на същия съответен пазар или на съседни пазари.

За „съседен пазар“ се счита пазарът на продукт или услуга, намиращ се директно нагоре или надолу по веригата спрямо съответния пазар.

- 4. С изключение на случаите, упоменати в параграф 2, втора алинея, дадено предприятие не може да се счита за МСП, ако 25 % или повече от капитала или от правата му на глас се контролират пряко или косвено, съвместно или индивидуално, от един или няколко публични органа.
- 5. Предприятията могат да изготвят декларация относно статута си на самостоятелни предприятия, предприятия партньори или свързани предприятия, в която се включват данни, отнасящи се до посочените в член 2 тавани. Декларацията може да бъде изготвена дори ако капиталът е разпределен по такъв начин, че не е възможно да се определи с точност неговият собственик — в такъв случай предприятието може добросъвестно да декларира основателно предположение, че 25 % или повече от неговия капитал не е собственост на едно предприятие или на свързани предприятия. Такива декларации се изготвят, без да се засягат проверките или разследванията, предвидени от националните или съюзните правила.

Член 4

Данни, използвани при определяне на числеността на персонала и финансовите показатели, и референтен период

- 1. Данните, които се използват при определяне числеността на персонала и финансовите показатели, са данните, отнасящи се до последния одобрен отчетен период, изчислени на годишна основа. Те се вземат предвид, считано от датата на приключване на отчетите. Подбраната стойност на оборота се изчислява без данък добавена стойност (ДДС) и други косвени данъци.

▼B

2. Когато към датата на приключване на отчетите дадено предприятие установи, че на годишна основа е надвишило или е под таваните за числеността на персонала или финансовите тавани, посочени в член 2, това няма да доведе до загуба или придобиване на статут на средно, малко или микропредприятие, освен ако тези тавани не бъдат надвишени през два последователни отчетни периода.
3. В случаите на новосъздадени предприятия, чиито отчети още не са одобрени, използваните данни трябва да са заимствани от добросъвестен разчет, направен в хода на финансовата година.

*Член 5***Численост на персонала**

Числеността на персонала съответства на броя годишни работни единици (ГРЕ), т.е на броя лица, които са работили на пълен работен ден във въпросното предприятие или от негово име през цялата разглеждана референтна година. Работата на лица, които не са работили целогодишно, на такива, които са работили на непълен работен ден (независимо от продължителността), както и на сезонните работници, се отчита като процент от ГРЕ. Персоналът се състои от:

- а) работници и служители;
- б) лица, работещи за предприятието, подчинени на него и считани за служители съгласно националното законодателство;
- в) собственици, изпълняващи управителни функции;
- г) партньори, участващи в редовната дейност на предприятието и ползващи се с финансови облаги от предприятието.

Персоналът не обхваща стажантите или учащите, преминаващи професионално обучение по договор за обучение или за професионално обучение. Продължителността на отпуска по майчинство или родителския отпуск не се отчита.

*Член 6***Установяване на данните за дадено предприятие**

1. В случая на самостоятелно предприятие данните, включително броят на персонала, се определят единствено въз основа на счетоводните отчети на това предприятие.
2. Данните, включително числеността на персонала, за предприятие, имащо предприятия партньори или свързани предприятия, се определят въз основа на счетоводни отчети и други данни за предприятието или, при наличието на такива, на консолидираните отчети на предприятието или на консолидираните отчети, в които предприятието е включено чрез консолидиране.

Към данните, посочени в първа алинея, се добавят данните на всяко предприятие партньор на въпросното предприятие, разположено непосредствено нагоре или надолу от него по веригата. Агрегирането е пропорционално на процента участие в капитала или в правата на глас (в зависимост от това кой от двата процента е по-голям). В случая на взаимно участие се прилага по-високият процент.

Към данните, посочени в първа и втора алинея, се прибавят 100 % от данните на всяко предприятие, което е пряко или косвено свързано с въпросното предприятие, освен ако тези данни не са били вече включени чрез консолидиране в счетоводните отчети.

3. За прилагането на параграф 2 данните за предприятия партньори на въпросното предприятие се заимстват от счетоводните им отчети или от другите им консолидирани данни, ако има такива. Към тях се добавят

▼B

100 % от данните на предприятията, които са свързани с тези предприятия партньори, освен ако техните счетоводни данни вече не са включени чрез консолидиране.

С оглед на прилагането на същия параграф 2 данните за предприятията, които са свързани с въпросното предприятие, се заемстват от счетоводните им отчети и от други техни данни, по възможност консолидирани, ако съществуват такива. Към тях се прибавят пропорционално данните за всяко евентуално предприятие партньор на това свързано предприятие, разположено непосредствено нагоре или надолу от него по веригата, освен ако те не са били вече включени в консолидираните счетоводни отчети с процент, най-малкото пропорционален на процента, определен съгласно параграф 2, втора алинея.

4. Когато в консолидираните счетоводни отчети не се съдържат данни за персонала на дадено предприятие, числеността на персонала се определя чрез пропорционално сумиране на данните за предприятията партньори и чрез прибавяне на данните за предприятията, с които въпросното предприятие е свързано.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ДЪРЖАВНА ПОМОЩ, ОСВОБОДЕНА СЪГЛАСНО НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ

съгласно член 9, параграф 1

(текст от значение за ЕИП ⁽¹⁾)

ЧАСТ I

Номер на помощта	<i>(попълва се от Комисията)</i>	
Държава членка	
Референтен номер на държавата членка	
Регион	Име на региона (<i>NUTS</i> ⁽¹⁾)	Статут на подпомаган регион ⁽²⁾

Предоставящ орган	Наименование
	Пощенски адрес Адрес на електронната страница
Наименование на мярката за помощ	
Национално правно основание (позоваване на съответната национална официална публикация)	
Уебвръзка към пълния текст на мярката за помощ	
Вид на мярката	☐ Схема	Име на бенефициера и групата ⁽³⁾ , към която принадлежи
	☐ Помощ <i>ad hoc</i>	
Изменение на съществуваща схема за помощ или помощ <i>ad hoc</i>	Референтен номер на помощта, даден от Комисията	
	☐ Удължаване
	☐ Изменение
Продължителност ⁽⁴⁾	☐ Схема	от дд/мм/гггг г. до дд/мм/гггг г.
Дата на предоставяне	☐ Помощ <i>ad hoc</i>	дд/мм/гггг
Засегнат/и икономически сектор/и	Да се уточни нивото на групата по NACE ⁽⁵⁾

⁽¹⁾ Прилага се само за помощи, отнасящи се до сектора на горското стопанство и продуктите, невключени в приложение I към Договора.

Вид бенефициер	☐ МСП		
	☐ Големи предприятия		
Бюджет			
	☐ Схема: Общ размер ⁽⁶⁾	Национална парична единица ... (цели суми)	
	☐ Помощ <i>ad hoc</i> : Общ размер ⁽⁷⁾	Национална парична единица ... (цели суми)	
	За гаранции ⁽⁸⁾	Национална парична единица ... (цели суми)	
Инструмент на помощта	☐ Пряка безвъзмездна помощ/лихвена субсидия		
	☐ Субсидирани услуги		
	☐ Заем/възстановяеми аванси		
	☐ Гаранция (при необходимост с позоваване на решението на Комисията ⁽⁹⁾)		
	☐ Данъчно предимство или освобождаване от данъци		
	☐ Друго (да се уточни) Да се посочи на коя от следните общи категории съответства най-добре инструментът за помощ от гледна точка на неговия ефект/функция: ☐ Безвъзмездна помощ ☐ Заем ☐ Гаранция ☐ Данъчно предимство		
Ако има съфинансиране от фонд(ове) на ЕС	Име на фонда(овете) на ЕС:	Размер на финансирането (по отделни фондове на ЕС)	Национална парична единица ... (цели суми)
Друга информация			
<p>(1) NUTS — Обща класификация на териториалните единици за статистически цели. Обикновено регионът се посочва на ниво 2.</p> <p>(2) Член 107, параграф 3, буква а) от Договора за функционирането на Европейския съюз (статут „А“), член 107, параграф 3, буква в) от Договора за функционирането на Европейския съюз (статут „В“), неподпомагани региони, т.е. региони, които не отговарят на условията за регионална помощ (статут „N“).</p> <p>(3) За целите на правилата в областта на конкуренцията, определени в Договора за функционирането на Европейския съюз, и за целите на настоящия регламент „предприятие“ е субект, който извършва стопанска дейност, независимо от неговия правен статут и начина на неговото финансиране. Съдът на Европейския съюз постанови, че субектите, които са под контрола (въз основа на правно основание или <i>de facto</i>) на един и същ субект, следва да се разглеждат като едно предприятие.</p> <p>(4) Срок, през който предоставящият орган може да се ангажира с предоставянето на помощта.</p> <p>(5) NACE Rev. 2 — Статистическа класификация на икономическите дейности в Европейския съюз. Обикновено секторът се определя на ниво група.</p> <p>(6) В случай на схема за помощ: да се посочи общият размер на планирания бюджет по схемата или прогнозните загуби на данъчни постъпления за цялата ѝ продължителност за всички инструменти за помощ, съдържащи се в схемата.</p> <p>(7) В случай на помощ <i>ad hoc</i>: да се посочи общият размер на помощта или загубите на данъчни постъпления.</p> <p>(8) В случай на гаранции: да се посочи максималният размер на обезпечените заеми.</p> <p>(9) Ако е уместно, да се посочи решението на Комисията за одобряване на методиката за изчисляване на brutния еквивалент на безвъзмездна помощ в съответствие с член 5, параграф 2, буква в), подточка ii) от настоящия регламент.</p>			

ЧАСТ II

Да се посочи разпоредбата от настоящия регламент, съгласно която се привежда в действие помощта.

Основни цели ⁽¹⁾	Максимален интензитет на помощта в %	Максимален размер на помощта в национална парична единица (в цели суми)
☐ Помощ за инвестиции в материални активи или нематериални активи в земеделски стопанства, свързани с първичното селскостопанско производство (член 14)		
☐ Помощ за комасация на селскостопанска земя (член 15)		
☐ Помощ за инвестиции, свързани с преместването на селскостопански сгради (член 16)		
☐ Помощ за инвестиции, свързани с преработката на селскостопански продукти и търговията със селскостопански продукти (член 17)		
☐ Помощ за започване на дейност от млади земеделски стопани и за развитието на малки земеделски стопанства (член 18)		
☐ Помощ за започване на дейност за групи производители и организации на производители в селскостопанския сектор (член 19)		
☐ Помощ за участие на производителите на селскостопански продукти в схеми за качество (член 20)		
☐ Помощ за трансфер на знания и информационни дейности в селскостопанския сектор (член 21)		
☐ Помощ за консултантски услуги в селскостопанския сектор (член 22)		
☐ Помощ за услуги по заместване в стопанството (член 23)		
☐ Помощ за мерки за насърчаване в полза на селскостопанските продукти (член 24)		
☐ Помощ за компенсиране на щети, причинени от неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие (член 25)		
☐ Помощ за разходите по предотвратяване, контрол и унищожаване на болести по животните и вредители по растенията и помощ за отстраняване и компенсиране на щетите, причинени от болести по животните и вредители по растенията (член 26)		
☐ Помощ за животновъдния сектор (член 27, параграф 1, буква а) или б)		
☐ Помощ за отстраняване на мъртви животни (член 27, параграф 1, буква в), г) или д)		
☐ Помощ за заплащане на застрахователни премии (член 28)		

Основни цели ⁽¹⁾	Максимален интензитет на помощта в %	Максимален размер на помощта в национална парична единица (в цели суми)
☐ Помощ за инвестиции в полза на опазването на културното и природното наследство, разположено в земеделското стопанство (член 29)		
☐ Помощ за отстраняване и компенсиране на щетите, причинени от природни бедствия в селскостопанския сектор (член 30)		
Вид природно бедствие	☐ земетресение ☐ лавина ☐ свлачище ☐ наводнение ☐ смерч ☐ ураган ☐ вулканично изригване ☐ горски пожар	
Дата на възникване на природното бедствие	От дд/мм/гггг до дд/мм/гггг	
☐ Помощ за научноизследователска и развойна дейност в селскостопанския сектор (член 31)		
☐ Помощ за научноизследователска и развойна дейност в горския сектор (член 31)		
☐ Помощ за залесяване и създаване на гористи местности (член 32)		
☐ Помощ за агро-лесовъдни системи (член 33)		
☐ Помощ за предотвратяване и възстановяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия, неблагоприятни климатични събития, нашествия на вредители по растенията и катастрофични събития (член 34)		
☐ Помощ за инвестиции за подобряване на устойчивостта и екологичната стойност на горските екосистеми (член 35)		
☐ Помощ за неблагоприятни условия във връзка с горските райони по „Натура 2000“ (член 36)		
☐ Помощ за горскоекологични услуги и услуги във връзка с климата в горското стопанство и опазване на горите (член 37)		
☐ Помощ за трансфер на знания и информационни дейности в сектора на горското стопанство (член 38)		
☐ Помощ за консултантски услуги в сектора на горското стопанство (член 39)		
☐ Помощ за инвестиции в инфраструктура, свързана с развитието, модернизиранието или адаптирането на сектора на горското стопанство (член 40)		

▼B

Основни цели ⁽¹⁾	Максимален интензитет на помощта в %	Максимален размер на помощта в национална парична единица (в цели суми)
☐ Помощ за инвестиции в лесовъдни технологии и в преработката, мобилизирането и търговията с горски продукти (член 41)		
☐ Помощ за съхранение на генетичните ресурси в горското стопанство (член 42)		
☐ Помощ за комасация на горска земя (член 43)		
☐ Помощ за инвестиции, свързани с преработката на селскостопански в неселскостопански продукти или с производството на памук (член 44)		
☐ Помощ за започване на стопанска дейност за неселскостопански дейности в селските райони (член 45)		
☐ Помощ за консултантски услуги за МСП в селските райони (член 46)		
☐ Помощ за трансфер на знания и информационни дейности в полза на МСП в селските райони (член 47)		
☐ Помощ за ново участие на активни земеделски стопани в схеми за качество на памук или храни (член 48)		
☐ Помощ за дейности за информиране и насърчаване по отношение на памук и храни, обхванати от схема за качество (член 49)		
⁽¹⁾ Възможни са множество цели — в този случай да се посочат всички цели.		

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Разпоредби за публикуване на информация съгласно член 9, параграф 2

Държавите членки организират свои подробни уебсайтове за държавна помощ, на които се публикува информацията, предвидена в член 9, параграф 2, така че да се осигури лесен достъп до нея. Информацията се публикува във вид на електронна таблица — например формат CSV или XML — която позволява данните да бъдат търсени, извлечени и лесно публикувани в интернет. Достъп до уебсайта за държавна помощ се предоставя на всяка заинтересована страна без ограничения. За достъп до уебсайта за държавна помощ не се изисква предварителна регистрация като потребител.

За предоставяне на индивидуална помощ се публикува следната информация съгласно член 9, параграф 2, буква в):

- а) Референтен номер на помощта ⁽¹⁾;
- б) Име на бенефициера;
- в) Вид предприятие (МСП/голямо) към датата на предоставяне на помощта;
- г) Регион, в който се намира бенефициерът, на ниво II по NUTS II ⁽²⁾;
- д) Сектор на дейност на ниво групи по NACE ⁽³⁾;
- е) Елемент на помощ, изразен като цяла стойност в национална парична единица ⁽⁴⁾;
- ж) Инструмент за помощ ⁽⁵⁾ (безвъзмездна помощ/лихвена субсидия, заем/възстановяеми аванси/помощ, която подлежи на възстановяване, гаранция, данъчно облекчение или освобождаване от данъци, рисково финансиране, други (да се уточни));
- з) Дата на предоставяне на помощта;
- и) Цел на помощта ⁽⁶⁾;
- й) Предоставящ орган;

⁽¹⁾ Даден от Комисията в рамките на процедурата съгласно член 9, параграф 1 от настоящия регламент.

⁽²⁾ NUTS — Обща класификация на териториалните единици за статистически цели. Обикновено регионът се посочва на ниво 2.

⁽³⁾ Регламент (ЕИО) № 3037/90 на Съвета от 9 октомври 1990 г. относно статистическата класификация на икономическите дейности в Европейската общност (ОВ L 293, 24.10.1990 г., стр. 1), изменен с Регламент (ЕИО) № 761/93 на Комисията от 24 март 1993 г. (ОВ L 83, 3.4.1993 г., стр. 1) и поправка (ОВ L 159, 11.7.1995 г., стр. 31).

⁽⁴⁾ Брутният еквивалент на безвъзмездна помощ.

⁽⁵⁾ Ако помощта е отпусната посредством няколко инструмента за помощ, нейният размер се посочва по инструменти за помощ.

⁽⁶⁾ Ако с помощта се проследяват няколко цели, размерът на помощта се посочва по цели.